Akbaba

147 ler yakında Üniver siteye dönüyorlar — Gazeteler —

**Güneş ufuktan şimdi doooğar,
yürüyelim arkadaşlar !..**

İKİ YARIŞMA

AKBABA, 1961 yılı içinde, okuyucuları için hem eğlenceli, hem faydalı yarışmalar yapacacaktır.

Bunlardan birincisine gelecek sayımızda başlayacağız:

Hangisi ile Evlenirsiniz?

Kadın ve Erkek okuyucularımızın ayrı ayrı katılacakları bu yarışmanın birincilerine:

1000

Lira hediye edilecektir.

Yarışmamızın şartlarını ve ikinciden yüzüncüye kadar dağıtılacak kıymetli hediyeleri gelecek sayımızda okuyacaksınız.

Akbaba

SAHİP VE BAŞYAZARI:
Yusuf ziya Ortaç

YAZI AİLESİ:
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Oktay Verel, Selâmi İzzet Sedes, Adnan Tahir, Selâmi Yurdatap, Yaşar Özen, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ:
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Yalçın Çetin, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Ercan Matbaası
Kapak baskısı:
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı: 100 kuruştur.

İDARE YERİ:
Divanyolu, Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire: 3.

Telefon: 22 18 11

İLÂN FİATI:
Kapak içi, santimi 15 lira, iç sayfalar 20 liradır.

Sayı : 461 — Yıl : 38
12 Ocak 1961

Bu gazete Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

KURUCULARA SELÂM!

BUGÜN Ocağın altısı. Kurucu Meclis iki gün sonra toplanacak. Ama ben, onları gazete sayfalarında birer birer selâmlıyorum.. Onları ve seçenleri!

İçlerinde tanımadığım pek az. Kalemlerimizin zalim okundan geçirdiğimiz, iyi yüzlü, iyi bakışlı, iyi gülüşlü Niğde temsilcisi Hüseyin Ulusoy bile eski bir politika arkadaşımdır.

Yeni Meclisin büyük çatısı altında şimdi toplantılarına başlayan bu seçme insanlara, gönüllerimizin ve umutlarımızın birbirine geçmiş halkalariyle sımsıkı bağlıyız.

Beni, gözlerimi yaşartacak kadar duygulandıran nedir, bilir misiniz?.. C.H.P. nin, C.M.P. nin, türlü meslek topluluklarının seçtikleri som altın insanlar değil. Onlar, politika içi kişilerdir, elbet bu kadar yüce sorumluluklar yüklenecek bir Meclise kimi göndereceklerini bilirler. Ama... Ama Millî Birlik Komitesinin, politika dışından gelmiş bu genç askerlerin oyladığı on sekiz temsilci karşısında hayranlıkların en mutlusunu duymamak mümkün mü?

Bunların içinde benim tanıdığım iki eski Demokrat var: Profesör Nihat Reşat Belger'le General Fahri Belen. Biri, Fransa'nın su şehirlerinde ün yapmış bir doktorumuzdur. D.P. nin ilk iktidar yılında Sağlık Bakanı olmuştu. Eğer on yıl iş başında kalsaydı, kalabilseydi, Yalova, Bursa, şimdi, yalnız şifalı sular fışkıran değil, döviz fışkıran iki dünya şehri, iki dünya şöhreti olmuştu. Ama, Menderes, Belger'in bilgisine dayanamadı, Belger de Menderes'in bilgisizliğine!.. General Fahri Belen, Bakanlıktan tiksintiyle çekilmiş nâdir karakter adamlarımızdan biridir.

Sonra, her konuşmasında, yalnız kafasiyle vicdanını dile getiren profesör Ragıp Sarıca... Kendisini yalnız —selâmlaşamıyacak kadar— uzaktan tanıdığım bu genç ilim adamımız bana Tevfik Fikret'in özlediği seciye kahramanlarını hatırlatır. Hani büyük şairimizin:

> Kıran da olsa kırıl sen, fakat
> bükülme sakın!

dediği kahramanları!

Sonra?... Raif Aybar geliyor. D.P. nimetlerini tepen Hürriyet'çi... İnancı uğruna, yıllarca ne kahırlar çekti kimbilir? Ama sarsılmadı, ama bükülmedi, ama o da yine Fikret'in özlediği hayal insanı gerçekleştirdi:

> Hak bellediğin bir yola yalnız
> gideceksin!

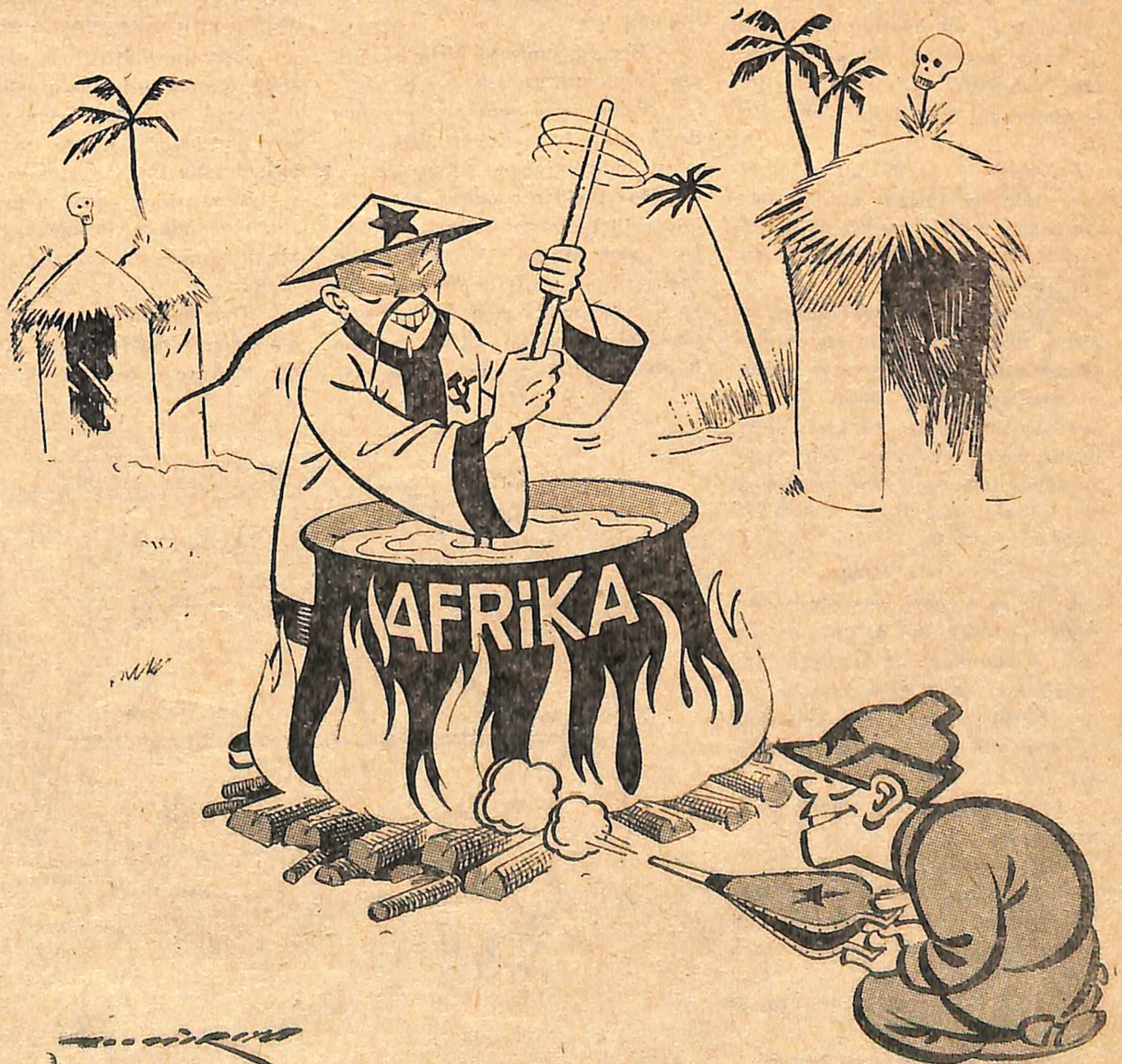
der ya Fikret!

Ya seçkin sanat adamımız, ünlü Türk romancısı Yakup Kadri Karaosmanoğlu?... Büyük Elçilikten yurda dönünce, politika nimetlerinin hangisi ona kapılarını ardına kadar açmadı ki?... Ama o, idare meclislerinin sıcak ve yumuşak koltukları değil, basın mahkemesi koridorlarının soğuk ve katı sıralarını seçmiştir.

İşte Millî Birlik Komitesinin Kurucu Meclis için oyladığı insanlarımızdan bir kaçı...

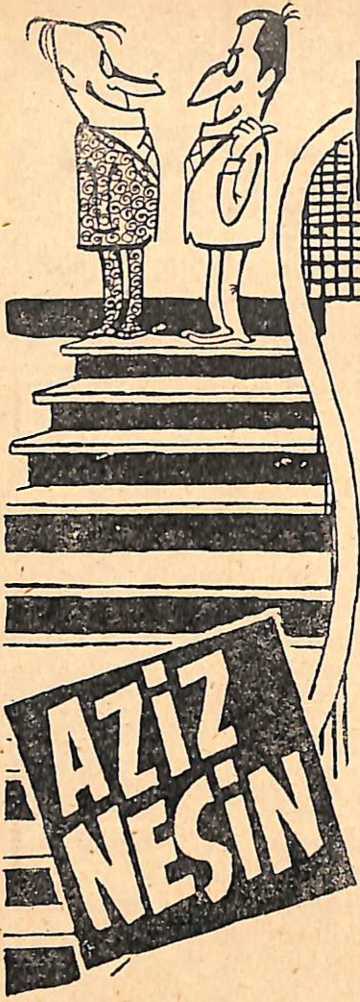
Atatürk'ümüzü, İnönü'müzü, Cemal Gürsel'imizi yetiştiren asker ocağı! Kutsal ocak! Ateşin ve ışığın sönmesin!

Yusuf Ziya ORTAÇ

— Biraz daha pişsin, âfiyetle yeriz!

KUL-KÖLE

İSTERSENİZ, olayın geçtiği apartmanın adresini de verebilirim: Nişantaşı, Enginar sokak, Nur apartmanı.

Dört katlı apartmanın her katında ikişer daire var. Biz, en üst kattaki 7 numaralı daireye taşınmıştık. Karşımızdaki 8 numaralı daire boştu.

Apartman komşularımızın hiç birine gidip gelmiyoruz. Kavgalı, dargın değiliz ama, ahbaplığı da ilerletmedik. Oysa biz evcek misafir canlısı insanlarız.

Bu apartmana taşındığımızın, sanırım, dördüncü günü idi. Akşam yemeğimizi yemiş, sinemaya gitmeye hazırlanıyorduk. Kapı çalındı. Sekiz-on yaşlarında bir kız çocuğu, işimiz yoksa, rahatsız etmezlerse annesiyle babasının bize misafirliğe geleceklerini söyledi. Sinemaya gitmekten vazgeçtik.

— Buyursunlar efendim...

Az sonra 4 numarada oturan karı-koca geldiler. Bey doktormuş. Karısı, ev hanımı. Yeni tanışılan kimselerle konuşacak konu bulmak zordur. İyi ki misafir hanım konuşkan bir hanımdı. Çaylarımızı içmekteydik.

— İki numarada oturanlarla tanıştınız mı?

— Hayır efendim.

— Aman çok enteresan bir aile.. Karı-koca, sözü birbirlerinin ağzından kaparak anlatmağa başladılar:

— Aşağı-yukarı dört yıldır bu apartmanda otururlar.

— Yoo... Beş yılı geçti hanım.

— Amma yaptınız bey, onlardan taşındığı zaman, daha bizim oğlanı memeden kesmemiştik.

— İyi söyledin ya... Sen bizim oğlanı beş yaşında mı, altı yaşında mı ne memeden kestin...

— Aaa... Üstüme iyilik sağlık, daha neler...

— Her neyse... Çok enteresan bir aile bunlar. Efendim, bunların bir tek çocukları var. Ama nasıl, melek, gibi bir çocuk.

— Bu kadar uslu, akıllı, terbiyeli bir çocuk görülmemiş efendim. Terbiye de bir Allah vergisi, zorla olmuyor efendim.

— Harika çocuklardandı. O zamanlar, on dört, on beş yaşlarında var yok... Fakat ne zekâ, ne akıl beyim... Sanki büyük bir adam.

— Öyle yaramazlık, haylâzlık etmek yok. Sokak nedir bilmez. Durmadan okur, derslerine çalışır.

— Ya resim... Bir resim yapardı, Allah Allah, vallâhi benim diyen ressam, yapamazdı o resimleri...

— Saçından tırnağına kadar kabiliyet... Öyle bir anne-babadan öyle bir çocuk, şaşılacak şey!.. Allahın bu hikmeti işte...

— Her yıl sınıfının birincisi, iftihar listelerine geçerdi.

— Fakat neye yarar; anne, anne değil, baba, baba değil... Biri deniz anası, öbürü trabzon babası...

— Bir türlü o çocuğun kademini bilemediler. Azarlama, paylama, horlama, sopa, dayak... Ah ya Rabbi, o yavrucağızın çektiği!.. Anası olacak karı, affedersiniz yani, sözüm ona, annelik taslıyacak. Gider çocuğun başına: «Haydi; ne duruyorsun uyuşuk, sünepe!.. Tenbel, miskin!.. Bak, başkalarının çocuklarına!..» Hep lâfları bu. Bir gün olsun çocuğun güler yüz gördüğü yok. Ah ya Rabbi, yürekler acısı...

— Üstelik döverler de... Çocuğun feryatlarına taş olsa dayanmaz da acır vallâhi... Baba değil, bir canavar... O melek gibi çocuğa nasıl el kalkar!.. Zavallının cebine beş kuruş harçlık koymazlar.

— İşte böyle yapa yapa, o çocuğu en sonunda zorla kötü ettiler. İftihar listelerine adı geçen çocuk, ikmale kaldı. Ertesi sene sınıfta kaldı.

— En sonra da okuldan kaçtı, kovdular.

— Serseri oldu, çıktı oğlan... Şimdi geceleri bile eve gelmediği oluyor. Ama şimdi annesini babasını bir görseniz...

— Çocuğa kul - köle oldular. Husust hocalar mı tutmağa kalkmıyorlar, avuç dolusu paralar mı dökmüyorlar... Neye yarar, çocuğu zorla serseri ettikten sonra?.. Uğraşa uğraşa çocuğu berbat ettiler. Şimdi ağlayıp sızlıyorlar ama, boşuna...

— Geçen gün oğlan sofrada, annesinin başına çorba dolu tabağı fırlatmış. Kadın: «Ah yavrum, yine neye sinirlendin?..» diye ağlamağa başladı. Biz aşağı ,kattan duyduk...

— Evet, şimdi çocuğun kıymetini anladılar ama, artık kaç para eder.. Şimdi oğlanın bir dediğini iki etmiyorlar.

— Öyle ana-baba olmaz olsun. Olan aşağılık herif desen, affedersiniz, ulan eşşek herif desek, affedersiniz, şimdi böyle kul - köle olacağınıza, şu çocuğun kıymetini zamanında bilseydiniz de, çocuğu da serseri etmeseydiniz, olmaz mıydı?.. Ha?.. Olmaz mıydı?.. Zorla melek gibi çocuğu serseri yap, sonra da kul - köle ol... Zamanında kıymetini bilsene!..

Gidinceye kadar 2 numarada oturanların, melek huylu bir çocuğu nasıl zorla serseri yaptıktan sonra, akıllarının başlarına geldiğini anlattılar. Kapıdan uğurlarken bile ayak üstü yine bunu anlatıyorlardı.

Birkaç gün sonra idi. Çok yorgun olduğum için, yatmağa hazırlanıyordum. 6 numarada oturan komşularımız, «güle güle oturun» demeğe geldiler. Bunlar, genç bir karı-koca ile, kadının çok bilmiş annesi idi.

Koltuklara oturalı beş dakika olmuş, olmamıştı, kaynana;

— 1 numaradakilerle tanıştınız mı? diye sordu.

— Hayır, henüz tanışamadık...

— Aaa... Bir tanışın da bakın. Böyle bir aile görülmemiştir.

— Ne gibi efendim?

Ne gibi olduğunu, sözü birbirlerinin ağzından kaparak, üçü birden anlatmağa başladılar:

— Evin beyini aşağı-yukarı sekiz, on yıldır tanırız. Ah nasıl adamdı ya Rabbi, dille tarif edilmez.

— Namuslu, çalışkan, dürüst... Evine, yuvasına bağlı, karısına, çocuklarına düşkün...

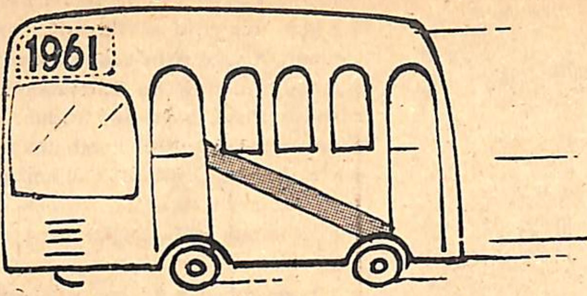
— Evinden işine, işinden evine. Gözü dışarıda değil. İçkisi, kumarı bir kötü huyu yok.

— Ne çare, bir cadaloz karıya düşmüş ki, tasavvur edilir gibi değil. Kadın kocasının kıymetini bir türlü anlamadı.

— Boyuna vırvır, boyuna dırdır... Zavallı adamı zorla evinden barkından soğuttu. Allah öyle kadını düşmanımın başına vermesin... Adamın kafasının etini yer: «Vay, neye geç kaldın... Vay, bana neden şunu dedin, vay, neden demedin...» Adamcağızın geç kaldığı, bir şey dediği, yahut demediği falan da yok...

— Çok şükür bir tatlı habere rastladık!

— Hiç olmazsa şuna yetişebilsem!...

— Sonunda adam dayanamadı artık. Ağzına içkinin damlasını koymazken, her akşam içmeğe başladı. Derken meyhanelere dadandı. Geceleri sabaha karşı şunun bunun sırtında eve zil-zurna geliyor.

— Okadar mı yalnız? Ya karısına hakaretleri!.. Nasıl küfürler ediyor, duyunca insanın yüzü kızarır.

— Dayak da atıyor. Kapıdan içeri girer girmez, bir nağra atıp, karısını ayağının altına alıyor... Dayaktan kadının her yerleri çürük içinde, mosmor...

— Kadını şimdi görseniz, şaşar kalırsınız, «Kocam, kocacığım» diyor da bir daha demiyor. Akşam oldu mu, giyinip kuşanıp, süslenip püslenip pencere önünde kocasının yolunu gözlüyor. Tek geceleri dışarda kalmasın diye, kocasına ne içki sofraları hazırlıyor.

— Ama neye yarar efendim iş işten geçti. O melek gibi adamı zorlaya zorlaya en sonunda şeytana çevirdi. Bundan sonra kulu, kölesi olmuş neye yarar!.. Herif de her gece dövüyor, pestilini çıkarıyor.

— Oh oldu şırfıntıya, affedersiniz, zorla istedi, kaşındı...

— A namussuz karı desen, çok affedersiniz, ulan a alçak karı desen, affedersiniz, şu kocanın kıymetini zamanında bilsen de, adamı da bu hallere sokmasan olmaz mı?.. Adam ne zaman bir haydut oldu, kadın da yoluna saçını süpürge etti... A kaltak desen, affedersiniz, madem hanım hanımcık olmasını becerirsin, şunu önceden yapsan da.. efendim?.. İnsan oğluna demek, rahat batıyor.

6 numaralı dairedeki komşularımız, gece yarısına kadar 1 numarada oturan kadının, kocasını zorla canavarlaştırdıktan sonra, şimdi ona nasıl kul - köle kesildiğini bize dinlettiler.

Saat 24 ü geçiyordu.

— İyi geceler... Yine buyurun, bekleriz!.. diye onları uğurlarken, eşik üstünde bile bu konuyu anlatıyorlardı.

Aradan birkaç gün geçti. Yetiştiremediğim işlerimi eve getirmiş, çalışacaktım. Masama daha yeni oturmuştum. 5 numarada oturanların hizmetçisi gelmiş, vaktimiz müsaitse, beyle hanım bize geleceklermiş.

— Buyursunlar...

Canlanmış şarap fıçısına benzer bir adamla manda iriliğinde bir kadın, bir de her oynak yerinden cilve dökülen kızları geldiler. Anlattıklarına bakılırsa, bunların da derdi zoru 3 numaralı dairede oturanlarla...

— Demek tanışmadınız... Çok tip bir adamdır. Bizim dairede memurdur. Bize yeni bir müdür gelmişti. Ama görseniz, ne centilmen, ne kibar bir adamdı. Sanki karşısındaki memur müdürmüş de kendisi memurmuş gibi... Çok asil bir adam canım, tasavvur edemezsiniz. Gayet terbiyeli, nazik... «Efendim» siz konuşmaz. Kimseye sert bir söz söylemez. Bizim daireye şimdiye kadar böyle bir müdür gelmemiş. Bu, 3 numarada oturan herif, bukadar yumuşak adamı buldu ya, artık şımardı da şımardı... Müdüre çıkışır, işe geç gelir, bazen hiç gelmez. Müdür yine de sesini çıkarmaz. Yalnız «Rica ederim efendim» diye nezaketle ihtarda bulunur. Ama kime?.. Bu 3 numaradaki, verilen vazifeleri yapmaz, müdürü takmaz. Bir, iki, üç, beş... Ehhh... Artık adamda sabır kalmadı. Beyim, bu melek gibi müdürü o herif, nasıl zorla barut yaptı bir bilseniz... Ama yalnız ona karşı... Şimdi hele bir sabah beş dakika geç kalsın, akşam iki dakika erken çıksın... Vay vay vay... O nazik müdür buna açıyor ağzını, yumuyor gözünü... Söylemedik söz bırakmıyor. Hani o sözleri köpek işitse kudurur. Ama bu herif hepsine katlanıyor. «Ne yapayım, çoluk çocuk var. Kovulursam aç kalırım» diyor. Hem de korkusundan nasıl çalışıyor, bir görseniz... İki - üç kişinin işi üstüne yüklenmiş... Şimdi böylesine ne denir? Ulan bre namussuz hâşâ huzurdan, madem böyle korkacaktın, madem böyle efendi efendi çalışacaktın, peki bunu evvelden yapsana... Şu müdürü de zorla kabalaştırmasan olmaz mı? A alçak desen, affedersiniz... Bu, öyle bir heriftir ki... Şimdi müdürün bas dalkavuğu, müdür beye kul - köle...

Bir gece önce sinemaya gittiğimiz için erkenden uyumak istediğimiz bir akşam, 2 numaralı daire komşumuz «Güle güle oturun» demeğe geldiler. Çocuklarını zorlaya zorlaya serseri yapan bu aileyi çok merak ediyorduk. Çocuklarını getirmemişlerdi. Daha ancak bir-iki cümle konuşmuştuk ki, kadın;

— Beş numarada oturanlarla tanıştınız mı, aman çok acaip insanlardır... dedi.

Kocası, karısının sözünü tamamladı:

— Zavallı kızı, zorlaya zorlaya sonunda kötü yola düşürdüler.

Bir karısı, bir kocası anlatıyordu:

— Efendim, bunların bir kızları var.

— Doğrusu çok güzel kız... Güzellik müsabakasına girse...

— Birinciliği alır...

— Kraliçe seçilir. Yalnız güzel değil...

— Çok da tatlı bir kızdı. Namuslu kızdı nemelâzım...

— Fakat...

— Kıza seneden seneye bir entari yapmazlar.

— Bir iskarpin...

— Almazlar... Hizmetçiler bile...

— Ondan iyi giyinir. Sonra da...

— Başında kızın bir baskı, bir baskı...

— Kızın kısmeti çıktı...

— Vermediler... Biri daha istedi...

— Ona da vermediler. Biri çok yaşlı imiş, öbürü de daha...

— Çok gençmiş... Bir başka istedi...

— Zengin diye vermediler... Sonra...

— İyi bir adam istedi, ona da...

— Fakir diye vermediler. Sonra...

— Ona da vermediler. Kızı kapıdan dışarı...

— Bırakmıyorlar. Zavallı kız, kül kedisi oldu. Sinemaya bırakmazlar, bir arkadaşiyle konuşturmazlar. İşte böyle böyle...

— Kızı zorla kötü yola ettiler. Şimdi kızı görseniz...

— Şaşarsınız, iki dirhem bir çekirdek. Bir çiçek oldu ki, koklayanın burnu düşer.

— İyice açıldı. Barlarda...

— Konsomatrislik yapıyormuş.. Hattâ...

— Randevu evine bile düşmüş, görenler var. Annesini babasını derseniz...

— Kızın etrafında pervanelere döndüler: «Aman kızım üzülecek, aman yavrum sinirlenecek...»

— «Biraz çıksın dolaşsın... Haydi istersen sinemaya git kızım... Sana bu senenin moda renginden manto yaptırayım...» Kızı koyacak yer bulamıyorlar, işte en sonunda...

— Tepelerine çıkardılar. Şimdi kızın...

— Kıymetini anladılar ki..

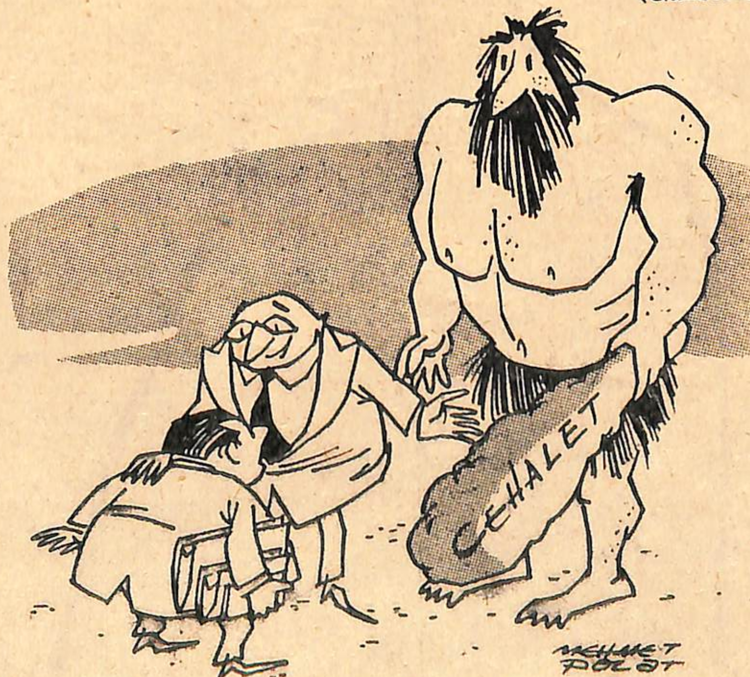
— Şu kızın babasına, a hayvan desen, affedersiniz, gonca gül gibi kızının kıymetini zamanında bilsene a dürzü, affedersiniz... Şimdi kul - köle olmuşsun, neye yarar... Bre namussuz herif - sözüm buradan dışarı - ..

Başka bir akşam da 3 numarada oturanlar, hani şu yumuşak müdürü zorla kabalaştıran memurla karısı geldiler. Ben o akşam yıkanacaktım. Onlar «gelelim mi?» diye haber gönderip sorunca, yıkanmaktan vazgeçtim.

— Dört numarada oturanlarla tanışmışsınız ama, onların ne mal ol-

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

İ.Ü.T.B. Başkanı: «Edirne üniversitesi için vakit erken» dedi. (Gazeteler)

— Tanışmıyorsunuz herhalde... tanıştırayım!

duğunu bilmezsiniz Bu adamın Bankalar caddesinde mağazası var, İthalâtçılık yapar. Bunun bir de muhasebecisi var ki, namuslu insan olursa, bukadar olur. Hem de çalışkan bir adam... Muhasebeciliği, kâtipliği, idare müdürlüğünü, bütün işleri o yapıyor. Ayda da aldığı ne sanki.. Topu topu altı yüz lira... Öyle adam altı yüze değil, altı bin liraya bulunmaz. Çünkü efendim, iş, hırsızlığa çok müsait. Adamcağız, ayda on bin lira iç etse, patronun ruhu bile duymaz. Gelgelelim, bu adam kırk para haram yemez, tenezzül etmez. Daha doğrusu etmezdi... Bu, bizim dört numaralı dairede oturan herif, hiç yok yere beş kuruşun hesabını sorar: «Ne oldu bugün paranın üstü..» «Sen bana bak, benim gözümden kaçmaz!» «Anladın mı, ben adama on para sektirmem!..», «Sen benim gözüme baksana, bende kül yutacak göz var mı?», «Katakulliye gelmem haaa...»

Bu her gün böyle, çekilir mi? Bir gün değil, bir ay değil, tam beş sene... Ulan işte namuslu, sadık, çalışkan bir adam bulmuşsun, kadrini kıymetini bilsen ya... Buldun da bunuyorsun...

Böyle diye diye en sonunda zavallı adamı zıvanadan çıkardı. Şimdi o namuslu adam, ayda en aşağı patronuna beş-on bin lira kazık atıyor. Hem de göz göre göre... Bu bizim dört numarada oturan komşumuz da sesini bile çıkaramıyor... Çünkü adam iş biliyor, becerikli. On bin çalıyorsa, yüz bin lira da kazandırıyor. Bunu çıkarıp başkasını alsa, yeni gelen daha hırsız olacak diye adamı çıkaramıyor. Yani dünyanın en namuslu adamını zorla hırsız yaptı çıktı. Ancak ondan sonra adamın kadrini kıymetini anladı. Böylesine ne denir beyim?.. Ulan namussuz, affedersiniz, madem adamın aylığını arttırmak lâzımdı, şu adamı zorla hırsız yapmadan artırsan, olmaz mıydı? Şimdi, yanımdan çıkacak da işlerim bozulacak diye ödü patlıyor. Çünkü adam, bütün dalâvereleri biliyor. Yalnız vergi kaçakçılığını söylese, yandı beriki... A hayvan desen, pardon yani, hak etti de, iş işten geçtikten sonra aklın başına gelmiş, neye yarar...

Apartman komşularımızdan 1 numarada oturanlarla en sonra tanıştık. Hasta olduğum bir akşamdı. .

— Vakitleri müsait mi, misafir kabul ederler mi? diye haber göndermişler.

— Buyursunlar!..

1 numarada oturan komşularımızın da dertleri günleri 6 numaradaki kiracılardı.

— Efendim, bir karışık, acayip aile...

— Aman bey acaip de lâf mı?... Dünyada bulunmaz bir kadındı. Bir kere eşsiz bir ev kadını. Evi çiçek gibi idi. Yemek, pasta, dikiş, çiçek, pasta, on parmağında on marifet var kadının...

— Ya kültürü?... Lise mezunu ama, benim diyen Üniversite mezununu cebinden çıkarır. Her şeye aklı erer. Bir konuşması var...

— Ya güzelliği... Anlıyacağınız her fazilet toplanmış kadında...

— Gel gelelim kocası bir avanak. Nasıl kıskanç bir adam, anlatamam. Hani kıskanacak da bir şey olsa bari... Kadının kocasından başka hiçbir erkekte gözü yok. Gel de anlat herife... Yolda beraber giderlerken «Neye o herife baktın?» diye hiç yoktan kavga çıkarır. Kadın «Baktımsa kör olayım» diye ağlar. Evde bir türlü, sokakta bir türlü... Evde olsa, «Neye pencerenin perdesi açık?... Karşı apartmandaki oğlan değil mi?...» Kadın yapma, etme diye yalvarır, ağlar, para etmez... Akşam gelir, «Bugün eve hangi herifi aldın?...», «Kaç zanparan var?..»

— En sonunda efendim, kadın da «Ya öyle mi, ben sana göstereyim...» demiş olacak zahir...

— Yaaa... Zavallı kadının zorla baştan çıkmasına sebep oldu. Şimdi görseniz, zanparalar evde cirit oynuyor, kocası olacak herif de zanparalara hizmet ediyor. Hattâ kendisi eve erkek misafir dolduruyor. Bir kere kadına deli gibi âşık, ayrılamıyor. A namussuz desen, yâni af edersiniz, madem bu kadından ayrılamıyacaktın, böyle seviyordun, şu kadın sana bağlı iken kıymetini bilsen olmaz mı?... Şimdi kadının kölesi... «Ruhum, hayatım, emret!» diyor. Kadının «öl!» dediği yerde ölecek...

A pezevenk desen yani, çok affedersiniz, ulan şu kadının kıymetini...

Bütün apartman komşularımız bize «güle güle oturun» a gelmişlerdi. Artık misafirlik sırası bize gelmişti.

Bir sabah apartmandan çıkarken, alt kat merdivenlerinde bir adam,

— Gün aydın beyefendi... dedi.

— Günaydın...

— Biz yeni taşındık buraya... 8 numaralı dairenin kiracısıyız.

Demek bizim dairenin karşısındaki 8 numaraya da kiracı gelmişti. Birlikte çıktık. Otobüs durağına geldik. Konuşkan bir adammış.

— Şu bizim dairenin karşısındaki 7 numarada bir herif oturuyormuş... dedi.

7 numarada biz oturuyorduk. Adam yüzüme karşı benden «herif!» diye söz edince:

— Orada ben oturuyorum, diyemedim.

— Ne adamlar var şu dünyada... dedi.

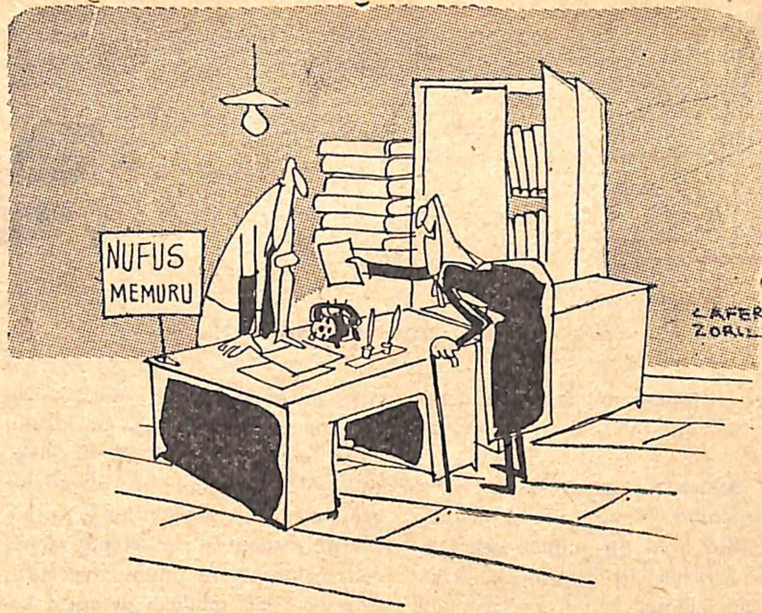
— Ne gibi? diye sordum.

— Efendim bu herif, buraya taşınmadan önce, 300 lira kira ile bir apartmanda oturuyormuş. Kaloriferli, asansörlü bir apartman. Dairesi altı oda, bir salon... Parke döşeli... E insaf beyim, böyle bir apartman bu zamanda 300 liraya olur mu? Apartman sahibi, «Hiç olmazsa 400 lira verin» demiş. Bu herif «Kırk para fazla veremem» diye diretmiş. Bunun üzerine iş mahkemeye düşmüş. Apartman sahibi «Oğlum oturacak» diye tahliye kararı alınca, bu sefer bu herif apartman sahibinin eline ayağına düşmüş «Aman 800 lira vereyim de beni çıkarma!» diye yalvarmağa başlamış. Apartman sahibi de kızmış, «Sen madem zamanında 400 lira bile vermedin, şimdi 800 değil, 8000 versen makbul değil» demiş. Şimdi bu 7 numarada oturan herif var ya, dört odalı daireyi 900 liraya tutmuş. Dört odalı daireye 900 lira verilir mi ulan?... Tabiî o 900 verince apartman sahibi bize de daha aşağı vermedi. Şimdi böylesine ne denir?... Madem 900 vereyim diye apartman sahibine yalvaracaksın, şunu zamanında...

— Benim otobüs geldi... diyerek, o sırada durağa gelen ve ters yöne giden otobüse hemen atladım.

Ben o 8 numaralı dairede oturan komşumuza göstereceğim. Sanki ben onun ne mal olduğunu öğrenemez miyim?... İşte bu yüzden apartmandaki komşularımızın hiç birine gidip gelmiyoruz.

Aziz NESİN

— Nüfus kâğıdın eskimiş diyorlar, değiştirmek istiyorum oğlum!

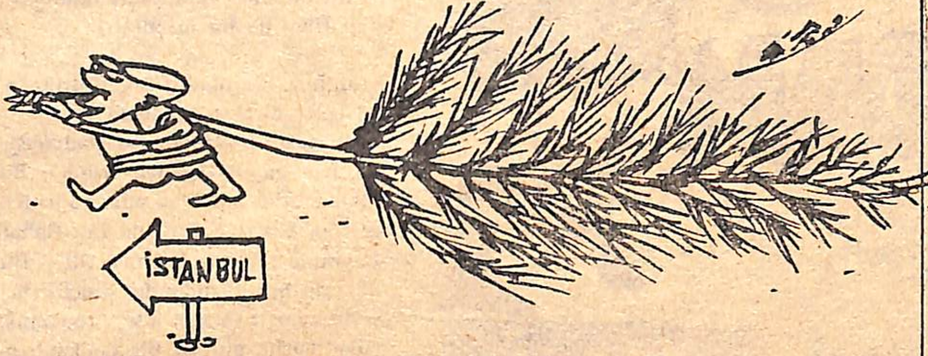

Boğazda tıkanıklık var!... (Gazeteler)

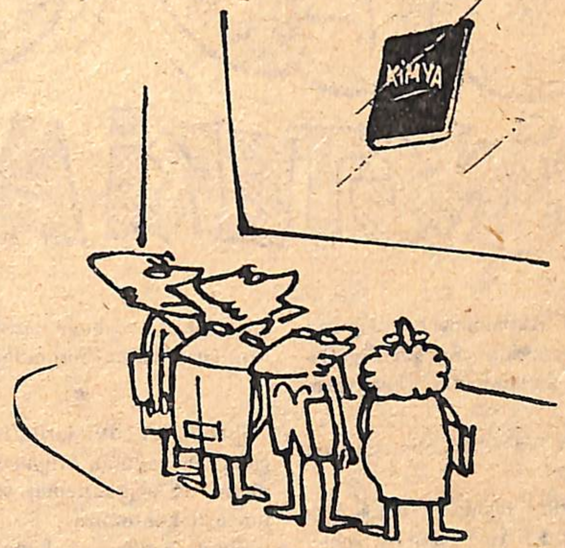
HAFTANIN KARİKATÜRLERİ
HAFTANIN KARİKATÜRLERİ
HAFTANIN KARİKARÜRLERİ
HAFTANIN KARİKATÜRLERİ
HAFTANIN KARİKATÜRLERİ
HAFTANIN KARİKATÜRLERİ

TUN

İSTANBUL AĞAÇLANDIRILIYOR "GAZETELER"

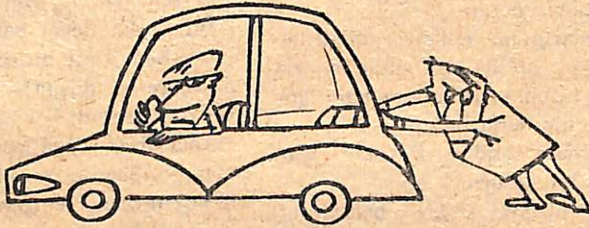

KİMYA KİTABI ÖĞRENCİLERE 350 LİRAYA SATILIYOR "GAZETELER"

Kimya!

YERLİ TİP ARABA YAPILACAK GAZETELER

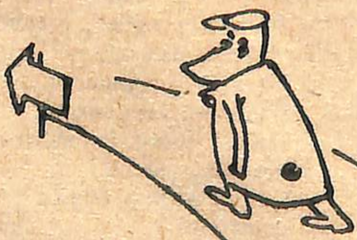
—NASIL AMCA, BİR YARIŞA VARMISIN ?

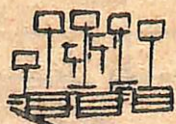
POLİS AKIL HASTAHANESİNDEN KAÇAN BİR DELİYİ ARIYOR "GAZETELER"

POLİS — Bu taraflarda acaip kılıklı bir adam gördünüz mü hemşerim!.

TAŞRADAN İSTANBULA OLAN AKINI ÖNLEMEK İÇİN TEDBİR ALINACAK "GAZETELER"

1 2 3

İlk tedbir!

RİNGTEKİ ADAM

Naci Sadullah

BUGÜN, Akbaba'da huzurunuza çıkarken, söze, bir garip gafletimi açıklamakla başlıyacağım.

Ben menfî bir adam olmuşum da haberim yok!

Bu marazımı teşhise, Yusuf Ziya Ortaç'ın benden yazı istemesi sebep oldu.

Şu dünyada, istisnasız, hepimiz iyiliklerimiz ve kötülüklerimizle, günahlarımız ve sevaplarımızla insanız. Yalnız, iyilik ve kötülük, günah ve sevap ölçülerimiz farklıdır. Sizin günah saymadığınız bir şeye ben günah derim, benim sevap dediğim bir şeye de siz sevap demiyebilirsiniz.

İşte, Ortaç'ın da zaman zaman benim kusur saydığım davranışları olmuştur. Ben bu davranışları hiç tereddüt etmeden yerdim. Ama o yerişler, şüphesiz, meyva veren ağaçlara atılmış taşlardı!

Meselâ, gönlüm onu «Örtülü ödenek» borçluları arasında görmek istememişti. Fakat o, tenkid ettiğim bu durumunun izahını, bana, hiç de mecbur olmadığı halde, beni o tenkidi yazdığıma pişman edecek kadar namusluca, mertçe yapabilmişti.

Aldığı açıklanan para hiç de bir «Örtülü Ödenek» yardımı değildi.

Ve Ortaç, kıvrak kaleminin duygu ve düşünce bağımsızlığından hiç bir fedakârlıkta bulunmamıştı.

★

Bugün, bu sütunlarda huzurunuza çıkarken yapmak ihtiyacını yenemediğim bu açıklamadan sonra, gelelim asıl konumuza...

Şimdi benden «Akbaba» ya yazı yazmamı isteyen Yusuf Ziya, bir tarafı ile, işte bu Yusuf Ziya'dır ve bu tarafı, onun övülmeye en lâyık tarafıdır.

Kendisini zaman zaman yermiş bir kalemi —tıpkı evine misafir çağırır gibi— sahibi olduğu sütunlara dâvet edebilmek toleransı yok mu?.. İşte fikir piyasamızın dehşetle mahrum kaldığı ve şiddetle muhtaç olduğu «meziyyet» budur!

Eğer 1950 - 1960 yılları arasında ünlü veya ünsüz Türk kalemleri ve karşılıklı politika cepheleri, bir insan toplumunu medeni kılan bu «baş meziyyet» i topyekûn kaybetmiş olmasalardı:

«Olur mu, böyle olur mu?»
«Kardeş kardeşi vurur mu?»

teranesi, ihtilâl süngülerinin himayesinde bu kadar dillere destan olmazdı.

Yusuf Ziya, işte bu toleransı gösterip de benden yazı isteyince, ben de kendimde bu alçak gönüllü üstünlüğün altında kalmamak istedim.

Ama ne yazmalı Akbaba'ya?.. Akbaba bir mizah dergisi... Bu memleketin mizah tarihinde unutulmaz yeri olan bir dergi...

Muzdarip bir milleti güldürmek kadar zor bir işi kırk yıldır omuzlarında taşımak kahramanlığını göstermiş bir dergi bu!

İnsanları kandırmak kolay, ama insanları güldürmek zor.

Hele bizimki kadar bahtsız bir memlekette insanları güldürmek, güldürebilmek.. Zor da değil, marifet de değil, mucize!

Bu mucizeyi göstermeğe alışık «mizah şampiyonları» arasında ben kimi, nasıl güldürebilirim?

Bunun Yusuf Ziya'sı var, bunun Aziz Nesin'i var, bunun Adnan Veli'si var, Yaşar Özen'i var...

Şimdi bunlar arasında, yıllarca sürmüş bir kavganın çatıklaştırdığı kaşlarımla ben, düğün evine girmiş piştovlu eşkiyaya dönmez miyim?..

Öyleyse şimdi ne ister bu Yusuf Ziya benden?.. Meydana çıkıp da maskara olmamı mı?..

Hayır, hayır, şakacıktan bile iftira etmiyeyim ona. Yusuf Ziya, bunu istemiyecek kadar insan adamdır. Gözleri, yaşarmak için bahane arayan duygu adamı...

Hem o neden benim maskara olmamı istesin?.. Ortalıkta maskara olmuş insan kıtlığına kıran mı girdi?

Ama sen haydi gel de bu ruh hâleti içinde Akbaba'ya bir yazı yaz bakalım. Adı üstünde: Akbaba bu!

Kalemi eline aldın mı, güldüreceksin. Hem de bu insanları!..

★

Aklıma bir olay geldi.. Durun, ona belki biraz gülersiniz:

Bir tarihte «Halikarnas balıkçısı» ile aynı gazetede çalışıyorduk. Bu takma adın sahibi şair, romancı, ressam Cevat Şakir'den, bir Bahar Bayramı tablosu istemişlerdi. Bu dev gücünü vücudunda, gençlik neşesini göz bebeklerinde toplamış, güler yüzlü, gürbüz bir delikanlı olacaktı.

Karşılıklı masalarımızda, ben o bayramın sevincini yazmıya çalışıyordum, o, resmini çizmeye...

Acele ediyorduk: Çünkü, ikimizin de bizi bahtiyar edeceğini umduğumuz birer randevumuz vardı...

24 sene evvel... Anlarsınız ya!

Bir aralık Cevat Şakir:

— «Ben işimi bitirdim, sen başının çaresini düşün!» diye neşeyle yerinden fırladı.

Ama biraz sonra geri döndüğü zaman, yüzünde o neşenin kırıntısı bile yoktu artık: Patron beğenmemişti resmi...

— «Herifin dediğine göre bu delikanlı kâfi derecede gülmüyormuş!»

Fırsat bu fırsattı, biraz önceki nisbetinin öcünü aldım:

— Hakkı var adamın: Bu bahar değil, kış sembolü olmuş!»

Cevat Şakir, tekrar masasının başına çöktü, fırçasını aldı ve delikanlıyı güldürme gayretine koyuldu.

Ben, ne yapsa muvaffak olamıyacağından emindim: Bu öfke içinde hiç bir ressam bir çehreyi güldüremezdi!

Hayli çabaladıktan sonra tekrar tekrar yerinden kalktı ve resmi patrona götürdü. Ama döndüğü zaman tam perişandı:

— «Yine olmamış!.. Daha fazla güldürmeliymişim bu oğlanı!»

Öyle kızgındı ki, artık «delikanlı» ya «oğlan» diyordu. Sustum. Şakanın sırası değildi!

Yine oturdu, yine âletlerini aldı, yine çalıştı, yine kalktı, yine gitti.

Ama bu sefer geriye döndüğü zaman resim elinde değildi artık...

Gülümseyerek sordum:

— Eh, gözün aydın... Patron bu sefer beğendi demek!

— Yayır, yine beğenmedi...

— Tekrar mı yapacaksın?..

— Yoook... Vazgeçtim, gidiyorum.

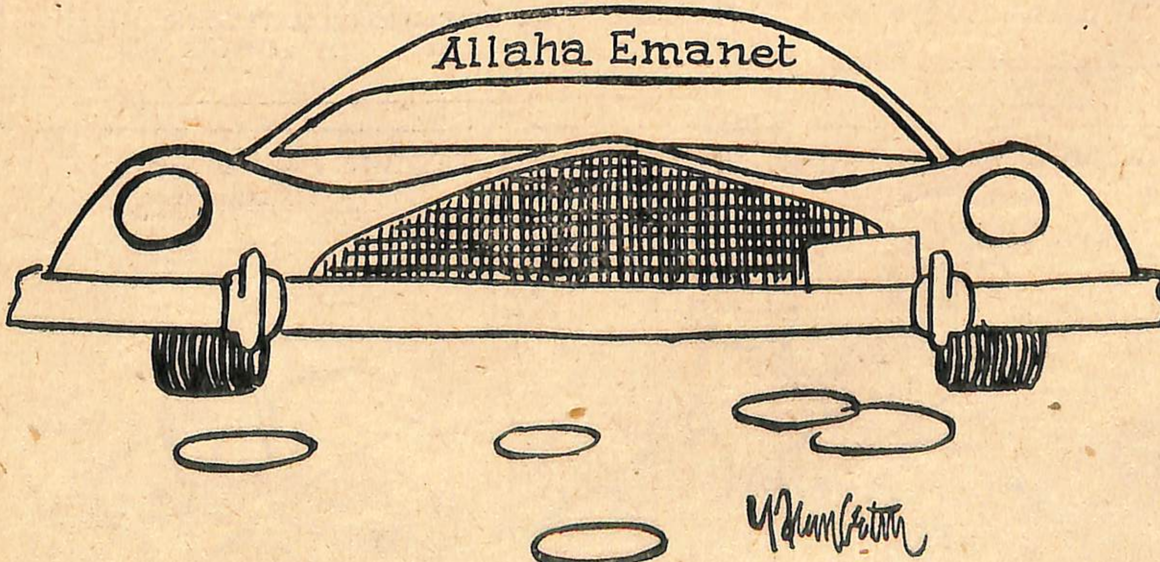
— Resim ne oldu?..

— Yırttım, yırttım attım...

— E, patron?

Sinirli sinirli güldü:

— Ona ne dedim, biliyor musun?.. «Azizim, dedim, ben ressamlığın bütün icaplarını yaptım... Ama gülmü-

Türk tipi otomobil yapılacak... (Gazeteler)

yor işte!.. Bu itte gülme kabiliyeti yok!»

Evet, fırçasının güldüremediği bahar sembolü, başarısızlığın öfkesinden kudurmuş sanatkârın dilinde bu sefer de «it» olmuştu!

Kahkahayı bastım: Onu güldürememişti ama beni güldürmüştü Cevat Şakir!

★

Şimdi sizler birer bahar sembolü değilsiniz ama, ben —bambaşka sebeplerden de olsa— Halikarnas balıkçısı'nın müthiş öfkesi içindeyim... Hiç farkına varmadan, ters adam, aksi adam, menfi adam olmuşum!

İşte, sabahtan beri kalemime:

— «Yahu, bunun Burgazadası var, Kınalıadası var, Heybeliadası var, Büyükadası var... Gel etme, biraz da oralarda dolaş!» diyorum ama, o âdeta kan tutmuşcasına Yassıada'dan ayrılmak istemiyor!..

Bütün gücümle neşe yoluna, mizah yoluna saptırmak istediğim bu mübarek kalem, on yıllık kavganın hırçınlığı içinde, affedersiniz, bir katır başı inadiyle gem geriyor!

İşte Yusuf Ziya, tıpkı Cevat Şakir gibi «yazarlığın bütün icaplarını yaptım... Ama, bende güldürme kabiliyeti kalmamış!»

Şayet yazdıklarıma değil de hâlime gülerlerse vebali senin boynuna: Ringteki adamı komedi sahnesine çağırmasaydın!

Naci Sadullah DANİŞ

★

YENİ YIL ŞEREFİNE!

Yeni yıl galiba uğurlu girdi... Siz şom ağızlı gazetelerin «Yeni yılın birinci cinayeti işlendi» diye kocaman başlıklar atışına bakmayınız. İşte, şeker elli kuruş ucuzladı.. İşte sigara ucuzluyor.. İşte memur, subay, emekli, dul maaşlarına zam yapılıyor.. Hepsi yeni yıl şerefine!... Hattâ vergilere yapılacak zamlar bile!

★

İkinci Chessman

Bir de duyuyoruz ki Bumin Yamanoğlu Yassıada'da roman yazmağa çalışıyormuş!

Bilmem neliğin sonu hacılık, derler. Galiba kurtuluştan umudu kes ti Yamanoğlu... Eh, biraz gayret ederse İkinci Chessman'lığı kimseye kaptırmaz.

Gebeliğin ve doğumun kontrol altına alınması isteniyor... (Gazeteler)

YAZISIZ

Bâki kalan bu kubbede

REŞAD EKREM KOÇU

Koca Râgıb Mehmed Paşa

On sekizinci asır şâirlerinden ve devlet adamı; 1698 de İstanbulda doğdu, Şevki Mustafa Efendi adında bir kâtibin oğludur; kâtiplik yolundan yetişti, Üçüncü Sultan Mustafaya beş buçuk yıl sadrıâzamlık yaptı, iktidar devri sulh içinde geçti; târihimizdeki şöhreti edebiyat ile yakın ilgisine dayanır; zengin kütüphanesini Koskada yaptırdığı binası ile beraber millete vakfetti; 1762 de sadrıâzamlık mevkiinde öldü, vakıf kütüphanesinin yanına defnedildi. Bâzı mısrâları halk ağzında atasözü gibi kalmıştır:

«Şecâat arzederken merdi kıbti sirkatin söyler...»

gibi. O devrin şâirlerinden Fitnat Hanım ve Haşmet Efendi ile lâtifeleri meşhurdur.

Millete vakfettiği kütüphane İstanbulda, Beyazıddan Lâleliye inerken, Bulvarın sol kenarındadır.

Kurulup açılışından bir müddet sonra kütüphaneye uğrayan Ragıb Paşa, tenbel bir adam olan kütüphane memurunun temizlikle hiç meşgul olmadığını, kitapların toz içinde kaldığını görmüştü. Maiyetindekiler titiz vezirin gazaba gelerek, adamı hattâ tokatladıktan sonra kovacağını beklerlerken Paşa, yüzünde acı bir gülüşle:

— Âferin oğlum!... dedi, insan böyle olmalı, kendisine emânet edilen şeylere hiç elini sürmemeli!...

★

Veznecilerdeki Kuyucu Murad Paşa türbesi türbedarının gayet asabî, fakat hazır cevap, nüktedan bir adam olduğunu söylemişlerdi. Ragıb Paşa bir ramazan bayramı arifesinde oradan geçerken uğrayıp şu adamı göreyim, dedi, türbeye girdi. Türbedar efendi beklenmedik anda sadrıâzamı görünce şaşırdı, icâbeden hürmetle karşıladı. Ragıb Paşa:

— Türbedar efendi, burada yatan gazi ve mücâhit bir vezirdir, hizmetinde kusur etme, sandukasına, kavuğuna, sarığına dikkat et... dedi.

Türbedar:

— Dikkat ediyorum efendim... Ama emriniz üzerine daha ziyâde dikkat ederim... dedi.

Paşa şöyle bir dolaştı, ihtârını tekrar etti, türbedar hafifçe sinirlendi; iki dakika sonra sadrıâzam bir tenbihte daha bulundu, türbedar adamakıllı kızdı. Tam çıkacağı sırada:

— Sakın unutma hâ!... dedi, hem temizliğe şimdiden başla, sandukasını, kavuğunu...

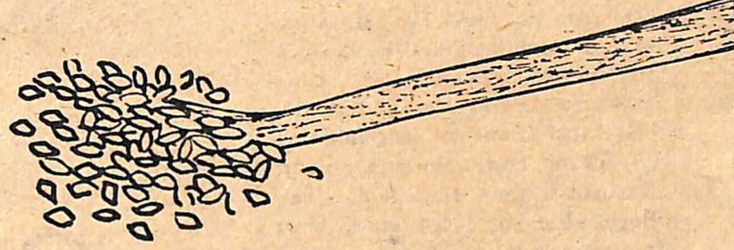
Paşanın istediği oldu, türbedar, yüzü kıpkırmızı:

— Yeter Allah aşkına Paşam!... diye bağırdı, yarın bayram alayına gidecek değil a!...

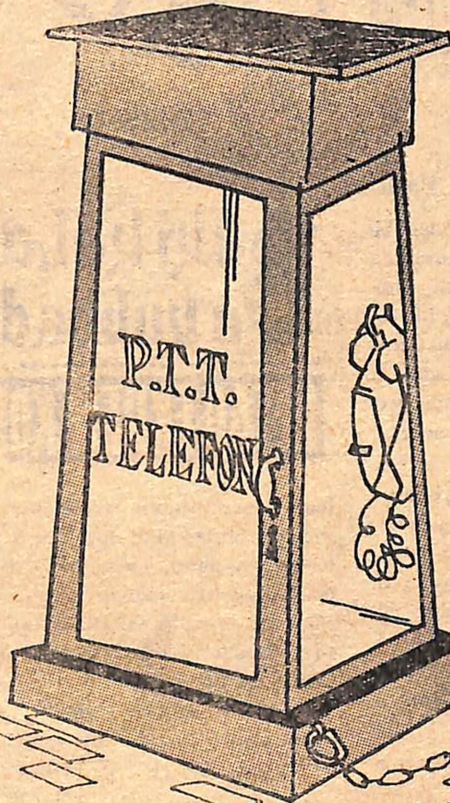

Aftan faydalanan mahkûmlardan birçoğu tekrar cezaevine dönüyor. (Gazeteler)

Umumî telefonların kumbaraları çalınmıyor. (Gazeteler)

YAZISIZ!

- Yılbaşı sofrası

YILBAŞINDA tanınmış bir gazinoya gitmiştiler. Masa önceden hazırdı... Üstündekileri sayayım: Yeşil salata, bayır turpu, kara lâhana... Sonra?.. Biber ve hıyar turşusu... Sonra?.. Ekmek, su!. Sonra?.. Kocamaaan, ıpkırmızı bir istakoz!

Gazino'nun müdürü, dudağında pek nazik bir tebessüm, masaya yaklaştı:

— Nasıl beyefendi, memnun musunuz?..

Müşterilerden biri, tabak dolusu kırmızı kabuğu göstererek cevap verdi:

— Elbet memnunuz!.. Şuna baksanıza!.. İçinde ne yok ki?.. Mayonez var, patates var, havuç var, maydanoz var!.. Hattâ biraz ararsanız istakoz bile var!

Sofradaki altı ağız, altı kahkaha attı... Ama asıl gülen müdür beydi elbet!

Çünkü, bu istakozsuz istakoz ziyafetinin fiatı yüz elli liraydı... Yanlış anlamayın: Adam başına yüz elli lira!...

TAŞLA

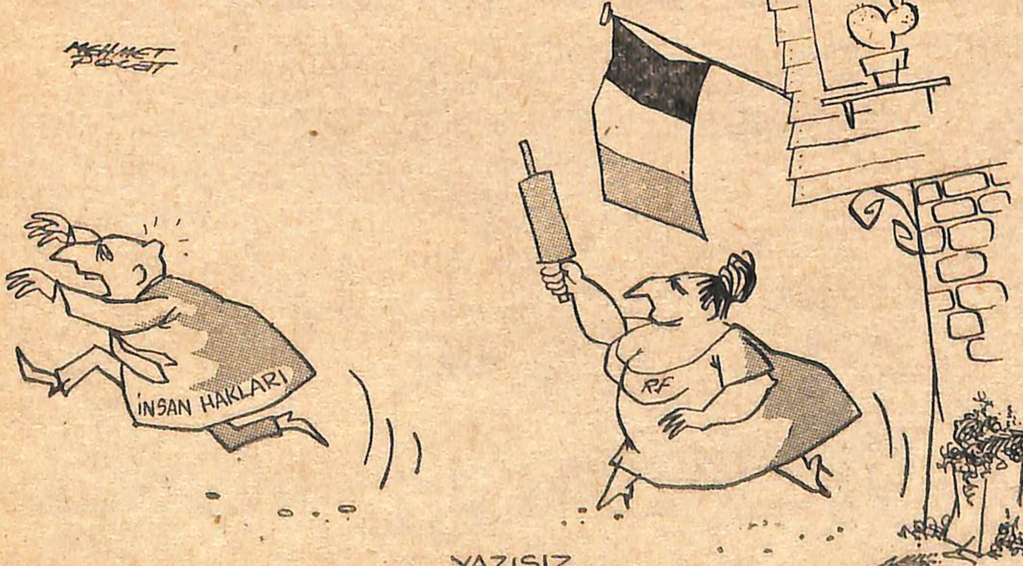
Demokraşi ve pireleri

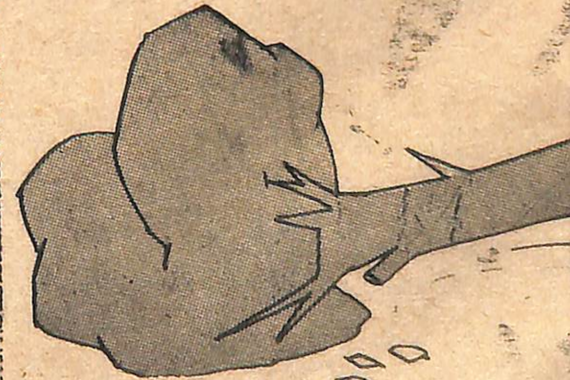
Tilki, piresini şöyle temizler. Önce keyfine uygun bir göl, ya da durgun bir su bulur. Kuyruğunu yavaş yavaş suya daldırmağa başlar. Kuyruk suya girdikçe, pireler kuyruğa yukarı tırmanırlar. Derken gövdesini de yavaş yavaş daldırır suya. Pireler suyu gördükçe daha yukarılara çıkarlar. Su yükselir, pireler kaçışırlar. Sonunda gelip tilkinin burnunun ucunda toplanırlar. Daha da kaçacak bir yer yoktur. Tilki hemen cum diye suya dalıverir. Öte baştan piresiz olarak çıkar.

Nasıl, iyi mi?

27 Mayıs ve sonrası bana tilkinin pirelerinden temizlenişini hatırlattı. Demokrasi suya daldı, dalacak. Pireler Yassıada'da. Hani bir dalsa yokmu, hepsinin iflâhı kesik!

Ama bizim demokrasi soğuk sudan irkiliyor herhalde! Pireler kamp kurdular burnunun ucunda...

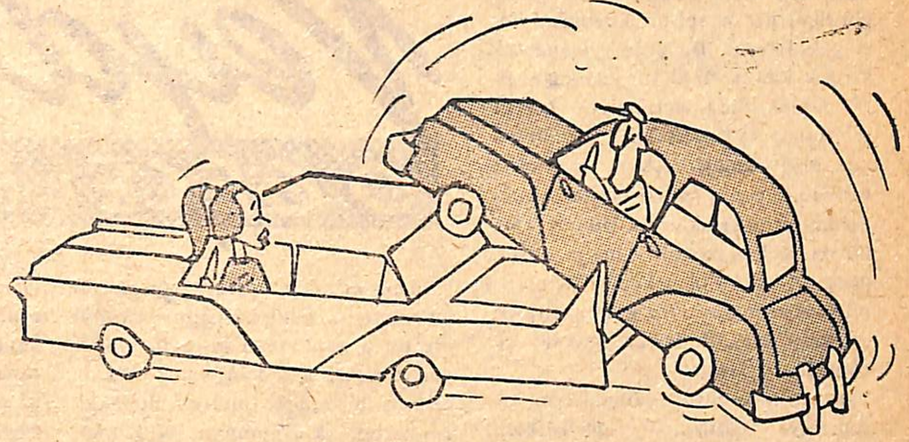

IZ

YAZISIZ

MALAR

Kuyruk!

Kuyruk güzel şeydir. Ama hayvanda... Biçimli bir kuyruk, hayvanı güzel gösterir. Ama ne kadar biçimli olursa olsun, kuyruk, devlet adamını hiç te güzel göstermez.

Dün otobüs kuyruğunda beklerken hep kuyrukla ilgili şeyler geldi aklıma. Kuyruk acısı dedim, kuyrukların şimdi nasıl acıştıklarını düşündüm. Kollarımız olmasaydı, herhalde güzel bir kuyruğumuz olurdu dedim, güldüm. Sonra aklıma uçak kazası geldi. Menderes kuyrukta olmasaydı şimdiye çoktan gümbürdemişti dedim kendi kendime. Sonra da yanımdakine:

— Uçak kuyruğu kurtarmıştı kendisini ama, Uşak kuyruğu kurtaramıyacak, dedim.

Adam, paltosunun yakasını kaldırıp, burnunu çekti.

Hüseyin KORKMAZGİL

Sivriada'da bir kumar sitesi kurulacak. (Gazeteler)

Vatandaş — İmdaaaat!

İndirmeli mi?

Adamın biri.. Hayır, herifin biri.. Hayır, hayır, utanmazın biri dilekçe vermiş: Genelev fiatları çok pahalı, yedi buçuk liradan beş liraya indiriniz diye!..

Ne dersiniz, indirmeli mi?..

İndirmeliiii... Hem de karakolda tenha bir odaya çekmeli, kapıyı kapatmalı ve yaradan budur deyip öyle indirmeli!

ŞAŞTIK DOĞRUSU!

Kadircan Kaflı'nın evine hırsız girmiş. Eh, aftan sonra maşallah hırsızlarımız bollaştı, elbet girer, hiç şaşmadık!

Altı kat elbise, sekiz gömlek, bilmem kaç çift ayakkabı çalmış... Haaa, işte buna şaştık!

Niçin mi?.. Şey... Kadircan Kaflı muharrir de!..

BİR YAŞA DAHA...

Düşüklerin ailesinden bir bayan, gece tam on ikide içini çekti:

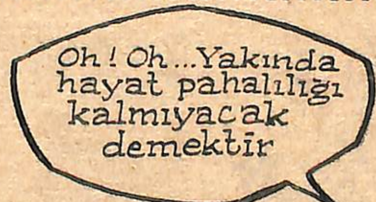
— Bir yaşa daha bastık!...

Arkadaşı:

— Bunun ehemmiyeti yok, dedi, biz asıl yaşa 27 Mayısta bastık!..

YAZISIZ

Veydi O GECELER?

SUNA, iki senedenberidir evli bulunduğu Cengiz'den bıkmıştı. Bu bıkkınlık, Cengizde gördüğü her hangi bir kusurdan ileri gelmiyordu. Bu şirin, yosma, fıkırdak kadın, tıpkı bir çalıkuşu gibi daldan dala sıçramayı, hercai gönlünün eğlencelerini mütemadiyen değiştirmeyi, aşkın mestedici iksirini her gün başka başka kucaklarda tatmayı isterdi. Bunun içindir ki, pek yakışıklı, boylu boslu, genç bir erkek olan kocası Cengizin nüvazişlerinden artık gına getirmiş, gönlünü saracak başka hevesler aramağa başlamıştı.

Kocasının bütün ahbaplarını birer birer nazarından geçirdikten sonra, içlerinden bir tanesini, Bay Saimi seçti. İlk önce bu adama karşı saf bir aşk besliyordu. Fakat günün birinde, bu kadarcıkla doymıyarak, kocasına her şeyi söyledi ve boşanmağa kalktı.

Cengiz, eşini çok seviyordu. Bu hareketini takdir ederek, dedi ki:

— Suna'cığım, mademki Saimle aranızda müsbet bir şey yokmuş... Sade, gönlünde kupkuru bir temayül duyuyormuşsun... Ben bu meseleyi katiyen ciddi telâkki edip de yuvamı bozamam. Bu sendeki bir hevesten ibarettir. Gelip geçer. İhtimâl ben, sana karşı biraz ihmâlkâr davranmakla, bu işe kendim sebebiyet verdim. İleride daha müteyakkız olacağıma söz veriyorum. Sen de artık bu adamı görmezsin, olur, biter. Sade sen şunu bil ki, ben, gerçekten hiyanetine kani olmadıkça karı boşamam!

Kararında sabit olan Suna, bu bir alay lâkırdıdan yalnız son cümleye ehemmiyet verdi. Cengizin ayrılmak için, sevgilisine teslim olmayı ve bu vakayı kocasına duyurmayı kurdu!

Bir pazar günü, Cengizin beraberce gezme teklifini, baş ağrısı bahanesiyle red ederek evde yalnız kalmıştı. Hizmetçisini gönderip, Saimi çağırttı. Esasen bu kadına karşı kalbi lâkayt olmıyan doktor hemen koştu ve çocukça ilânı aşklarla bu fırsatı israf etmedi.

İki saat sonra eve dönen Cengiz, söylediği gibi bu müsbet hiyanete vâkıf oldu. Suna da muradına erdi!

Birbirlerinden ayrılalı ancak iki yıl olmuştu. Eski karısının hayâlini bir türlü gönlünden koparıp atamıyan Cengiz, için için yanıyordu. O ezilmiş bir çileği andıran dudakların tadına doyamamıştı. Gül yaprağı kadar nâzik teninin sarhoş edici kokusu burnunda tütüyordu. Suna pişman olup da gelse, hemen affediverecek, kucağını ona açacaktı.

Diğer taraftan Suna da, karakterinin icabı, Saimden hevesini almıştı. Yine çeşni değiştirmek ihtiyacını duyuyordu. Sağını solunu araştırdı. Galiba kocası, kurnaz davranarak, muhitini bilhassa hep yüzlerine bakılmaz kimselerden teşkil etmişti. Bu bir yığın erkek içerisinde, kadıncağız, gönlüne göre bir tane bulamadı. Maziyi düşündü, eski âşinaları hayâlen gözden geçirdi. Sevilmeğe sabık kocasından daha lâyık kimse göremedi. Bu sefer de onu sevmeye, onunla geçen tatlı aşk gecelerini sayıklamağa başladı. Bir gün dayanamadı, Saim'e dert yandı. Saim, bu itirafa omuz silkmekle mukabele etti ve:

— Bir kaç gün sıra ile duş yapsan iyi olur. Senin âsabın bozulmuş! dedi.

Lâkin, günden güne Suna, Cengizin hasretini çekiyor ve eriyordu.

Nihayet, kocasına müracaatını tekrar etti. O da, kendisini yanına oturtarak:

— Bana bak, kızım! dedi. Cengizi seviyor idiysen, ondan boşanıp da bana niye vardın?. Bu söylediğin şey olacak iş değil. Nafile üzülüyorsun. Hem bu sinir gevşekliğine delâlet eder, iyi değildir. Allah göstermesin sonra sapıtırsın. İyi mi, böyle düşünceleri zihninden gidermeğe çalış, e mi? Sana son ve kat'î sözüm bu!

Zavallı Suna boynunu büktü ve sustu. Fakat Saimden ayrılıp da tekrar Cengize varmanın çarelerini aramaktan da hali kalmadı.

Bir aralık düşündü ki Cengiz kendisini boşamak için müsbet hiyanet istemişti. Ayni tedbiri şimdiki kocasına karşı da kullansa muvaffak olmaz mıydı?. Ne yaptı, yaptı, araya adamlar koydu, zaten bu işe çoktan razı olan Cengizi kandırdı, kendisine meseleyi hikâye etti, cürmü meşhut halinde yakalanmak için tertibat dahi aldıktan sonra, imzasız bir mektupla Saim'i haberdar kıldı.

Muayyen gün ve saatte, karısının haber verilen hiyanetini görüp cezasını vermek üzere tarif edilen yere koşan Saim, mahsus kilitsiz bırakılan odanın kapısını hızla açtı. Sunayı Cengizin kucağında görür görmez kahkaha ile gülerek:

— Bu mu idi?... diye bağırdı. Ayol, o senin eski kocan! Senelerce ömrünüz birlikte geçmiş, esasen malûm olan bir maziniz var! Ha bir fazla olmuş, ha bir eksik!.. Ben bunu hiyanet saymam ki!...

Sonra, hayretinden gözleri açık duran Sunaya döndü, ilâve etti:

— Eve erken gel... Bu gece misafirimiz var, ben tek başıma ağırlıyamam!..

Usulcacık kapıyı çekti ve gitti...

K...

Kasımpatı

Bizi koynuna alsa mini mini bir çatı,
Doya doya sevişsek, ey sarı kasımpatı!
Tenha, kimsesiz olsa evimizin her katı,
Doya doya sevişsek, ey sarı kasımpatı!

★

Akşam, yağmur yağarken camları çize çize,
Otursak şöminenin karşısında diz dize,
Günlerce uğramasa hiç kimse semtimize:
Doya doya sevişsek, ey sarı kasımpatı!

★

Ne kirpiklerimde yaş, ne yüreğimde hüzün,
Beni bahtiyar etse baktıkça güzel yüzün!
Yıl kadar uzun olsa ömrü her günümüzün:
Doya doya sevişsek, ey sarı kasımpatı!

★

Sarsam ocak ayında bâri ben küçüğümü
Gözleri süzgünümü, sarı bürümcüğümü!
Her saniye başında versen öpücüğümü:
Doya doya sevişsek, ey sarı kasımpatı!

ÇİMDİK

★

Yılan!

Hayvanat bahçesinde hayatında ilk olarak bir yılan görmüş olan küçük çocuk bağırdı:

— Anneciğim bak! Burada köpeği olmayan bir kuyruk oynayıp duruyor...

İlkbahar

Yaz

Sonbahar

Kış

Maşallah

Bay K. S. akşam evine sırsıklam ve şemsiyesiz gelir. Bunu gören karısı bayraklarını açar:

— Hani şemsiyen?

— Ah sorma karıcığım. O canım şemsiyeyi bugün kaybetmez miyim!.

— Allah müstahakkını versin!... Kaybettiğinin ne zaman farkında oldun?

Bay K. S. biraz düşünür ve şu karşılığı verir:

— Tam yağmur dinip de şemsiyeyi kapamağa davrandığım zaman!..

*

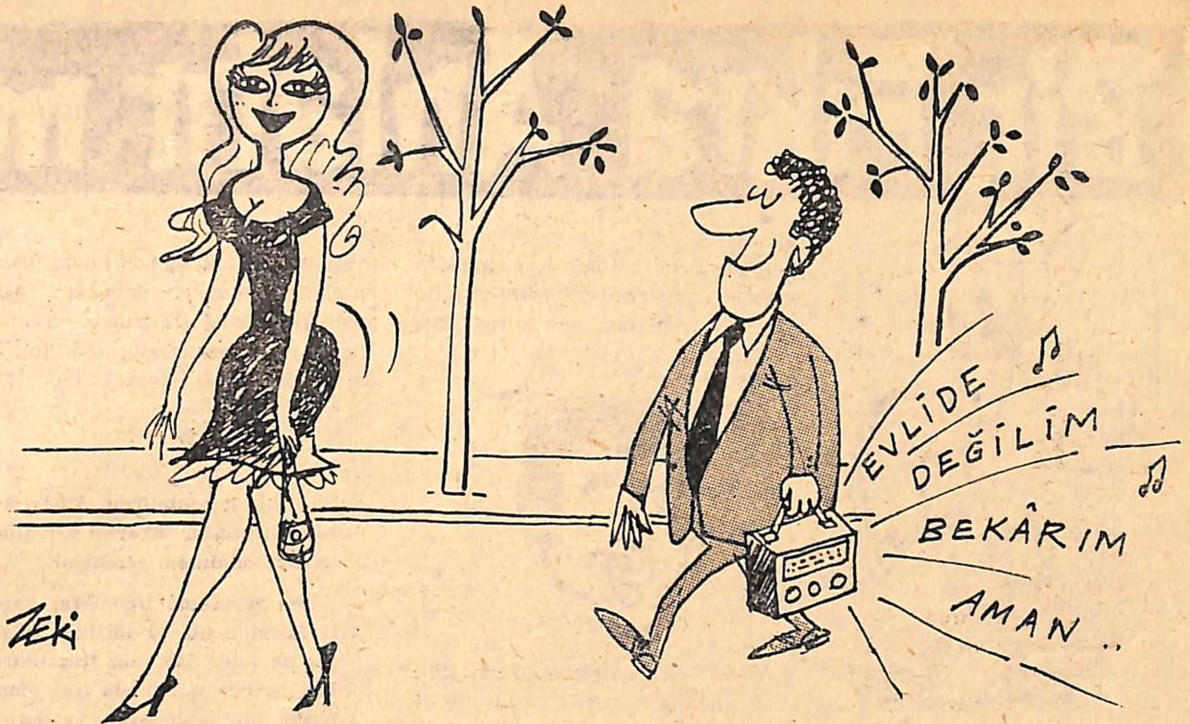
Zengin aklı

Tanınmış zenginlerden Bay M... kızına talip olan delikanlıya:

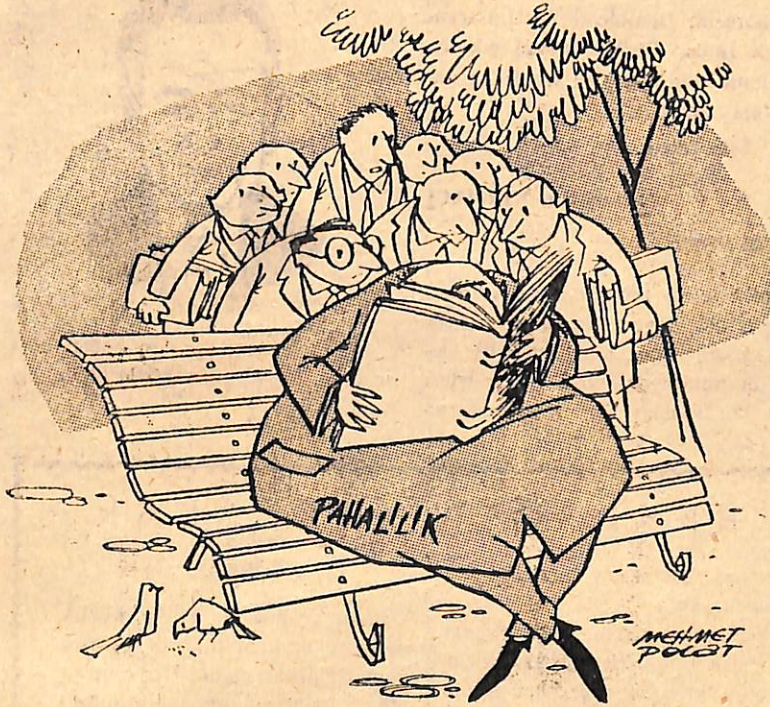
— Oğlum, der, kızımı istiyorsun ama, paran var mı?

— Eh efendim... Üç beş bin liram var...

— Yok yanlış anladın, delikanlı... Üstünde kaç paran var diye sormuyorum. Servetini soruyorum!...

YAZISIZ!

Fen Fakültesinde okunan bir kitap 350 lira!

Nazik bir durum

HİZMETÇİ kız, alı al, moru mor, heyecandan sesi kısılmış, telâştan etekleri dolaşarak titrek, perişan bir halde odaya girdi: «— Bayan... Bayan!...»

Şezlonga yatar gibi uzanarak keyfli keyfli ve sessizce romanını okuyan Bayan merak ve heyecanla doğruldu:

— Ne var kız? Ne oluyorsun?...

Hizmetçi kız, ellerini birbirine vuruyordu:

— Apartımanın kapıcısı ne halt etmiş biliyor musunuz?

— Ne yapmış?

— Dün öğleyin size misafir gelen genç bayın saat kaçta geldiğini, kaçta çıktığını baya söylememiş mi?

— Ne münasebetle?

— Bizim bey ona sormuş, o da söylemiş.

Bayan, birden ayağa kalkmıştı:

— Bak çocuğum, dedi, bana olan sevgi ve bağlılığını bugün göstereceksin. Bay geldiği zaman, o genç kimdi? diye sorunca, sen, bana geldi, diyeceksin! olmaz mı?...

Hizmetçi kız, başını geriye itti:

— Aman ne diyorsunuz bayancığım, bay buna daha fazla kızar...

Mukabele

Leylâ güzelliğine mağrurdur.

Bir gün kendisine kurnazca aşk ilân eden çirkin bir gence:

— Ne garip, dedi, şimdiye kadar erkeklerde güzel zekâya hiç tesadüf etmedim!...

Delikanlı derhal cevap verdi:

— Ben de kadınlarda zeki bir güzelliğe hiç rasgelmedim!

*

Pişkin hizmetçi!

Bayan, hizmetçiye ültimatomu verir:

— Bak sana söylüyorum: Şayet böyle savruklukta devam edecek olursan başka hizmetçi tutmağa mecbur olacağım!

Hizmetçi pişkinlikle:

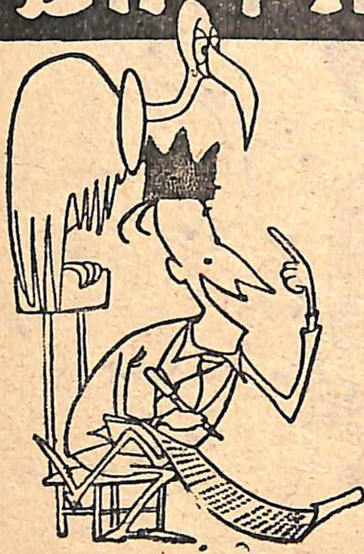
— Ay, der, bayancığım... Ömrünüze bereket! Ne iyi olur... Zaten ben evin bütün işiyle baş edemiyorum. O da bana yardım eder!..

Memur maaşlarına zam yapılacak... (Gazeteler)

— Yaşasın memurlar!...

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

— Allah bir kapıyı kapatırsa bir kapıyı açarmış. Üniversiteden affedilmiştik. Kurucu Meclise girdik... Yine de Üniversite ile ilgili bir şey anlatayım.

Tarık Zafer TUNAYA

Vazife mi?

İktisat Fakültesine bağlı Gazetecilik Enstitüsünde bir gün Anayasa dersi veriyordum. Talebelere «vazife» ile «fonksiyon» arasındaki farkları anlattım. Sonra da:

— Anlamıyan var mı? diye sordum.

Çocuklardan biri parmak kaldırdı.

— Anlamadım... dedi.

Bunun üzerine konuyu tekrar anlattım ve bir de misal vererek iyice açıklamak istedim. Anlamadığını söyliyen talebeye döndüm:

— Şimdi, dedim, size bir filmde jön prömiyelik verseler. Bu vazife mi olur, fonksiyon mu?

O daha cevap vermeden yanındaki arkadaşı atıldı:

— Lûtuf olur hocam!

※

— Ulan iyi oldu bu karikatür be... İyi çizdim kendimi! Sonra bana versene bunu... Hem biliyor musun ben fıkra değil bir hâtıra anlatacağım. Fıkra gibi!

Mustafa EREMEKTAR

2,5 LİRA BAHŞİŞ!

Bir gün parasız kalmıştım. Ama nasıl? Kırk parasız. Akşam, canım bira içmek istedi. Ama nasıl? Anlatamam. Parasız adam içki içmek isterse ne yapar? Gider borç alır değil mi? Kimseden beş kuruş borç bulamadım.

Yürüyerek Beyoğluna çıktım. Ellerimi cebime soktum. Paralı bir adam tavrıyla, önüme ilk çıkan meyhaneye girdim. Gelen garsona biramı ve canımın istediği bütün yemekleri ısmarladım. Yedim, içtim gönlümce eğlendim. «Oooh! Mesut'tum» Garsonu çağırdım, hesabı istedikten sonra:

— Pardesümü getirir misiniz? dedim.

Adamcağız, cebimden bir şey alacağım zannetti galiba, vestiyerden aldı, getirdi. Gelen pardesüyü katladım, katladım. Hesap tabağının üstüne koydum.

Garson çok anlayışlı adammış. Nazikâne tabağı ve pardesüyü aldı. Uzaklaştı. Aradan yarım saat geçmişti. Elinde pardesümün üstü olan paraların bulunduğu tabakla geri geldi. İki buçuk lira bahşiş verdim. Hiçbir şey olmamış gibi kalktım. O da beni hürmetle uğurladı. İyi mi?

※

— Fıkrayı anlatırım. Ama fıkramın uzun bir hikâyesi var. Önce onu anlatmam gerekiyor.

1945 senesinde Demokrat Parti kurulmuştu. O tarihte Samsun'da idim. Bir gün traş olurken berber salonunda traş olan başka bir vatandaşla berberin konuşmaları dikkatimi çekmişti.

Sonra öğrendim. O vatandaş Samsun Demokrat Parti Başkanı imiş. Berber, adam çıkınca bana dönmüş size bir fıkra anlatayım. demişti.

İşte fıkra...

Nebahattin KIRMACI

BU BUDUR!

Vaktiyle bir şehirde hiç deve yokmuş. Halk, deveyi hiç bilmiyormuş. Bir sabah, çocuklar uzaktan bir deve kervanının geldiğini görmüşler. Çok korkmuşlar. Bir şeye benzetemediklerinden, masallarda anlatılan dev bu olsa gerek demişler.

Bu teşhisi koyar koymaz da heyecan ve endişe ile evlerine koşmuşlar. Biri babasının boynuna atılmış:

— Ah... babacığım, devler geldi, bütün memleketi perişan edecek, hepimizi yiyecekler. Biz ne yapacağız?

Babası buna inanmamış. Fakat çocuğun ısrarı üzerine, kalkıp gitmişler. Baba önde çocuk arkada bir köşe başında kervana rastlamışlar.

Adam, develeri görünce şaşırmış. Önde bir eşek, arkada tuhaf tuhaf hayvanlar. Oğluna izah etmesi de lâzım:

— Bu budur. Bundan doğan böyle olur. Böyle gelir, böyle gider, oğlum, demiş.

OKUYUCULARIMIZDAN FIKRALAR

KÖPÜKLÜ BİRA

İkinci Dünya Savaşı içindeydik. Alman İktisat Bakanı Dr. Funk Ankara'ya gelmiş, Ankara Palas'a yerleşmişti. Bir ikindi üstü beni çağırdı. Neşeliydi çok. Adımı sordu:

— Moiz Levi, dedim...

Gülerek:

— Öyleyse, dedi, senden iki ricam var: Karıma yalnız sen hizmet et... Bana da bir şişe bira getir...

Ayrılmak üzereyken durdurdu:

— Seninle bir anlaşma yapalım bay Moiz, dedi... Ben biranın köpüğünü severim. Eğer, her bardağa doldurușta şöyle iki üç parmak köpürürse sana elli lira bahşiş var!

Sevinçle seğirttim: O zamanki elli lira bugünkü bin liraya yakındı. Önce bir şişe bira aldım. Sonra pırıl pırıl bir buz kovasına kahve ocağından kaynar su doldurup şişeyi içine yerleştirdim. (Not: Buz, köpüğü keser. Sıcak ise köpüğü çoğaltır.)

Dr. Funk, masa üzerine buz kovasını koyduğumu görünce bıyık altından gülümsedi. Ben de onun bu tebessümüne içimden güldüm.

— Doldur bakalım, dedi...

Hemen şişeyi ütülü bir peçeteye sarıp açtım, bardak köpükle kabardı.

Nâzır hazretleri şaşırmıştı. Önce yüzüme baktı, sonra eğildi, iki parmağını kovaya soktu ve sokmasiyle geri çekmesi bir oldu... Sonra, hiç bir şey demeden cüzdanını çıkardı ve elli lira yerine bir yüz liralık çekip gülerek uzattı:

— Al Moiz, dedi, al... Hayatımda ilk defa kazıklanıyorum: Türkiye'de... Ama Moiz tarafından!

Moiz De LEVİ

ÇORBA!..

Fakir ve kör bir köylü, küçük oğlunun elinden tutarak komşusuna ziyarete gider. Hoş beşten sonra kalkınca, ev sahibi güzel olduğundan bahisle halini bildiği ahbabına koca bir tas çorba verir. Bir eline çorba kâsesini alan çocuk, diğer eliyle babasını tutar, ârızalı patikadan yürümeye başlarlar. Bir müddet sonra çocuğun ayağı kayar, tekerlenir ve babasının elini bırakır. Babası telâşla seslenir:

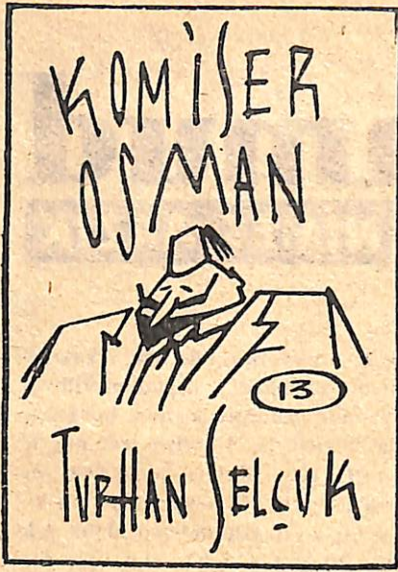
— Aman dikkat et, der, çorbayı dökmiyesin...

Çocuk cevap verir:

— Tası arıyorum, baba!

Demircan TÜRKDOĞAN

KOMİSER OSMAN
13
TURHAN SELÇUK

USKUDARLI TİLKİ MUSTAFA EN ÖN SIRADA BİR YER ALIR. KANTOLARDAN ÖNCE BİR PERDELİK KISA BİR OYUNA BAŞLANIR. AKLI FİKRİ BENLİ HAYGANUŞTA OLAN TİLKİ SAĞINA SOLUNA BAKINMAKTA, HEYECAN İÇİNDE BEKLEMEKTEDİR.
BENİMİLEN AMURETMEK İSTORSUN?. HENTSİN NESİN?!.
HENTİN LÂFIII OLUR MADAM REKAMİE. AŞK SAHASINDA BATMIŞ, SERVET SAHASINDA GÖKLERE YÜKSELMİŞ BİR BARON VAR KARŞINDA
HAYGANUŞ NİYE TEKRAR SAHNEYE DÖNDÜ?!. YOKSA OSMANDAN AYRILDI MI?

SERVET DEORSUN?. NERDEN TANIORSUN SERVET BEYİ?!.. YOKSA SANA ARAMIZDAKİ MÜNASEBETİ ANLATMIŞIDIR?!.
SERVET!. BEN SERVET İLEN BERABER BÜYÜMÜŞÜMDÜR. BABAM DA ZENGİN İDİ. MERHAMET REKAMİE. SEYİRCİLERİN BAKIŞLARI TEVCİH EDİLİ OLMASA İDİ AYAKLARINA KAPANIR, ONLARI ÖPER ÖPER AŞK DİLENİR İDİM.

TEKRAR SAHNEYE DÖNMÜŞ İSEM HEYECAN DUYUYORUM OSMAN.

SIRA BENLİ HAYGANUŞA GELMİŞTİR. SEYİRCİLER SABIRSIZLANMIŞ TEZAHÜRATA BAŞLAMIŞLARDIR. MEŞHUR KANTOCU NİHAYET SAHNEYE ÇIKMAĞA HAZIRDIR.
HİÇ BİR ŞEYDEN ÇEKİNME BEN KULİSTE BEKLİYECEĞİM.
ŞİMDİ ANLORUM Kİ BEN SAHNE İÇİN YARADILMIŞIMDIR.

HAYGANUŞ HAYGANUŞ
HAYGANUŞ HAYGANUŞ!
HAYGANUŞ HAYGANUŞ
HAYGANUŞ HAYGANUŞ

BÜYÜK VE GÖRÜLMEMİŞ TEZAHÜRAT ARASINDA SAHNEYE ÇIKAN BENLİ HAYGANUŞ KIVRAK MÜZİĞE UYARAK RAKS ETMEĞE BAŞLAR...
BU KADINA DA ACIYORUM. BÖYLE HAYAT ÇEKİLİR ŞEY DEĞİL DOĞRUSU.
OSMANABİ, SEYİRCİLER ARASINDA YENİBAHÇELİNİN ADAMI TİLKİ MUSTAFA DA VAR!..

TAM O SIRADA TİLKİ MUSTAFA SAHNEYE FIRLAR...
AAAAAAY!!...
YENİBAHÇELİ SENİ BEKLİYOR. GEL BENİMLE!..
DEVAMI VAR

Kürd Mahmud

Roman — YAZAN NİMET ARZIK

KULÜP deniyordu bu büyücek odaya. Zevki gelişmemiş birinin düzdüğü bir yerdi. Barıyla, bakırıyla, yalancı kömür ateşiyle, döğme demir süsüyle, balıklıklarını unutmuş «nadide» balıkların aptal aptal süzüldükleri yarım düzine akvaryumla «kulüp» tü işte...

O gün her gün gibi tenhaydı. Halbuki, mahallenin geçimsiz çiftlerini buraya alıştırmak için neler yapılmamıştı... Acıklı kokteyller verilmiş, saz getirtilmiş, «vali» uğratılmış, vekil ağırlanmış, daha büyüklerin önünde göbek atılmıştı. Tutmamıştı kulüp. Tutmaz a. «Havası» yoktu bir kere...

O gün de işte her gün gibi ıssızdı. Bir köşede makiyajsız genç bir kadın oturuyordu. Yanında beyaz saçlı, nur yüzlü bir hanımefendi vardı. Karşı köşede acem bardaklarında kakao höpürdeten esmer üzerine kesilmiş bir grup vardı. Kıyasiye höpürdetiyorlardı kakaoyu.. Dipteki döğme demir bölümün ardında iki gölge bezik oynuyordu marköz tıkırdatarak.

Sarışın genç kadın, ihtiyar hanımefendiye eğildi:

— «Bu mahlûkata kimse yemesini içmesini öğretmemiş mi ki?... Bu höpürtü bitmezse fücceten vefat edeceğim!»

Yaşlı hanımefendi gülümsedi ve gruba sakin ve lâkayt bir bakış fırlattı. Biiir, ikiii, üüüç, dööört... Altı kişiydiler bunlar. İki erkek, iki kadın, iki çocuk...

Papatya (Sarışın hanımın adı Papatyaydı) gene yanındakine eğildi:

— «Hayriye hanım, dedi, şu insanlara bakın. Şu kömürlük penceresi kadınlara bakın... Besmelesiz suratlı kadınlar. Ruhları karanlıktan çıkmamış... Ay hâlâ höpürdetiyorlar... Şu kakao ne bitmez şeymiş...»

Baş parmağının tırnağını ısırarak devam etti:

— «Benim bir Murat dayım vardı. Büyükannemin kardeşi. Şarkta uzun zaman kaymakamlık etmiş. Ben küçükken Göztepeye gelmişti. Olacak olmıyacak şeyler anlatırdı Haydutları nasıl pusuya düşürmüş, nasıl ele başlarıyla kan kardeşi olmuş gibi masalımsı şeyler... Belki doğruydu da. Bizim beylerin ne zaman doğru söyledikleri belli olmaz ki. Yalan içlerine işlemiştir. Karısı yerliydi. İncecik vücutlu, büyücü gözlü, nah buralarına kadar altın bilezikli bir kadın... Nah buralarına kadar! Zaten işini gücünü hep altına görürdü... Bir gün Murat dayım, bir çarpışmadan sonra, haydutların kafalarını bir çuvala doldurmuş ve avluya getirmiş koymuş. Karısı «Bizimki» derdi Murat dayıma sonsuz bir muhabbetle, şemsiyesinin ucuyla kelleleri dürtüp dürtüp: «Bu tanıdık, bu tanımadık» diye başlara teker teker bakmış... İşte bu kadınlar o cinsten... Allah ellerine kimseyi düşürmesin...» Ay Hayriye hanım, deli olacağım, hâlâ höpürdetiyorlar...»

— «İyi bak Papatya, bu senin sevgili dostun Kürt Mahmudun muhiti. O da onlardan.»

— «Amma o, o çevrede çok bedbaht.»

— «Yooo. Bedbahtlığının yarısı numaradır. Özü onlardandır Papatya... Yazık ki seni kırmamak için daha açık konuşamıyorum... Papatya, beni dinle. O kendi çevresinde bir kadınla ahbaplık etmeğe alışık mı?... Yooo! Bir kadının evine senin evine geldiği saatte gelinir mi kendi çevresinde?... Yooo! Onun için ister istemez seni küçümser... Direnme... İçinin içinden öyledir. Kendi bile aksine inanmak istese öyledir. Hiç bu adamın yanında bir huzursuzluk duymuyor musun?...»

— «Duyuyorum. Yakınlık ta duyuyorum. Sıradan değil. İnce tarafları var. Merhametli tarafları var. Korkunç şekilde cahil ve görgüsüz, amma ben salon erkeklerinden bıktım... Yalancı, düzenbaz...»

— «Peki bunlar seni şoke etmiyor mu?...»

— «Çorapları ve kravatları daha çok şoke ediyor.»

— «Sen bir maskarasın Papatya.»

— «Öyle derler.»

— «Yooo... Söylediğim doğru... Çorap ve kravat bir seviye meselesi çünkü... Ondaki kadar zevksizini, ondaki kadar acaibini kimsede görmedim. O ne çividiler üzerine, o ne ciğer kırmızısı çizgili şosetler... O ne bulanık ciddiyetli kravatlar. En iyi dakikamda bile rahatsız ediyor beni bunlar...»

Hayriye hanım gruba bu sefer alıcı gözle baktı. Başta bahsedilen erkek oturuyordu, ağa ağa... Yakışıklıydı, adaleliydi, kartal profilliydi. Yampiri yampiri, kaypak bir bakışla bakıyordu. Hayriye hanımın içi «cızz» etti. Gözleri çocuklara çevrildi. Kız 11 - 12 yaşlarında kara kuru bir kızdı. Üzerinde çocukluk yoktu. Bilgiç bir ilgiyle annesiyle teyzesini dinliyordu. Alışıktı dedikoduya aile çevresinde. Sivri çeneli, sivri gözlü oğlan şirindi. «Daha küçük diye düşündü Hayriye hanım, «kurdun oğlu kurd olur.» Ah Papatya ah, başka birini seçemez miydin?. Kendisine sorarsan, «Bu iş seçimle mi olur» diye cevap verecekti. «İnsanın kafasına küt diye düşer... Zaten sevmek... Herşeye rağmen sevmek değil midir?» Lâkırdı dinlemiyordu ki...

— «Sahi şu adamın çoraplarını acaba kim seçer?... Karısı, değil mi?...»

— «Papatya, o kadın, o adamın karısı.»

— «Eeee?...»

— «Yani tam birbirinin dengi!...»

Höpürtü kesilmişti. Papatya gerindi:

— «Şükür höpürtüleri bitti.»

Hayriye hanım son bir deneme yaptı:

— «İnşallah ileride çok üzülmezsin Papatya...» dedi.

Sonra?...

★

— II —

Kürt Mahmud'un, hanımları tavlama usulü klâsik zampara sistemi değildi. İşin içine romantizm karıştırırdı Kürt Mahmud.

Klâsik zampara usulü nikâh cüzdanını kemik kemik sunarak olur. İki ayaklı kaba saba, huysuz bir yaratıkla nikâh dairesine sürüklenmek neden dişilere bu kadar cazip gelir ki?...

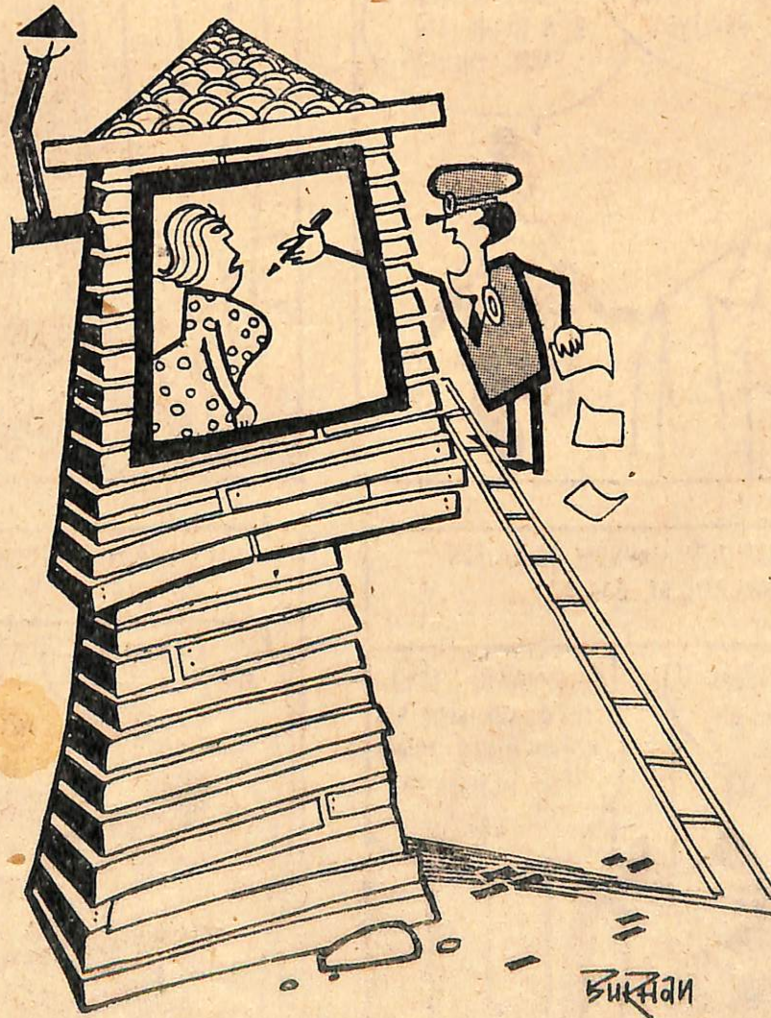
İki insan öylesine birbirini sever ki, elleri ve gönülleri iki insanın birbirine öylesine kenetlenir ki, beraber yaşamanın mahzurlarını «es» geçip hayat yolunu birlikte devama karar verirler. Bizce evlilik budur amma bizim fikrimiz pek muteber fikir değil.

Kürt Mahmudun «tavlama» sistemi iptidaiydi, kaba değildi.

Kürt Mahmut kanun adamıydı. Arkadaşları şaşarlardı ona. Kendilerinin baştan çıkaramadıkları, gıdıklanmış gülüşlü dişi meslek arkadaşlarını öylesine rahat tavlardı ki, o ağır, bulutlu, dumanlı, sırlı haliyle...

Gelelim sistemine: Yampiri ve dalgın bakışlarla girişirdi işe. Son-

Belediye, temizlik mücadelesini genişletiyor. (Gazeteler)

— Bayan, evinizin içi çok pis!..

ra sır verme faslı başlardı: Evinde ne kadar bedbaht olduğunu, evinin dört duvarının ne kadar ızdırap gizlediğini, sırf bir rezalet çıkmasın diye bu hayata tahammül ettiğini söylerdi. Bu işte günahı olmadan en büyük yardımcısı karısıydı. Onu gören Kürt Mahmut'a inanırdı. Görmiyen gene kulaktan inanırdı. Birinci fasıl buydu.

Gelelim ikinci fasıla: Çocukluğunu romantikleştirerek anlatırdı. Daha küçükken aşiret kavgaları yüzünden nasıl hayatına kastedilmek istendiğini, bacak kadarken dört tane muhafızla nasıl dolaştığını sayar dökerdi... Belki de doğruydu onlar...

Üçüncü fasıl, mazlum mazlum boyun bükerek: «Benim hayatımın romanını yazsam, «Harcanan ömür» ismini verirdim, derdi. Bu cümleyi kimbilir kaç kere tekrarlamıştı.

Dördüncü fasıl, karısıyla artık kardeş olduğuna dairdi. Bütün bunlara iki kuvvetli kol, bir çelik vücut ilâve edin, eh dişi yaratıkları aşk deryasına balıklama daldırmak için yeter de artar bile!

Samimiyeti an samimiyetiydi. Yaptığının havasına kendi de kapılırdı kapıldığı müddetçe. Çocukça megalomandı. Kendinden bahsederken arkadaşlarının önünde üçüncü şahıs gibi bahsettiği olurdu: «Mahmut Demirhan bunu yapmaz. Mahmut Demirhana bu yakışmaz. Bunu Mahmut Demirhanın şerefi, haysiyeti kaldırmaz...»

Şeref ve haysiyetten bahsetmeğe bayılırdı tekelime alışmışçasına!

Papatya bütün bunları görüyordu. Belki hayatının o devresinde böyle birisine ihtiyacı vardı. Kaç defa gümbür gümbür yalanlarını yakalamıştı. Tevil yolları pek gariptı bu yalanların, hep şeref ve haysiyet mâbedine kurban adanmış yalanlardı. Onun için «küçüktücü» değildiler.

Papatya bunları biliyordu amma, zekânın, iyiliğin, inceliğin hâkim olduğu bir çevrede yetişmişti. (Vallahi, Billâhi böyle çevreler de var...) Bunlar ona bir değişiklik gibi geliyordu. Tam tamına «şark» desisesine nüfuz edemezdi ki... Sonra... Kürt Mahmudun havası vardı. Karanlık ta olsa bir iç âlemi vardı. Herkes o kadar «sığı» ydı ki etrafında... Ondan sonra efendim, kendi kendine garip şarkılar mırıldanırken o iç âlemine dalardı, ve yüzü âdetâ çocuksulaşırdı. Kendi bölge oyunlarını emsalsiz bir şekilde oynardı, her çekik adalesine hakkını vere vere... Papatya Gâvurelinde yetişmişti. Kürt Mahmut onun için çok değişik bir tipti. Hasırı, bakırı, kilimi sevdiği gibi Kürt Mahmudu seviyordu. Zaten Kürt Mahmut ta münasebetlerine prenses ve izbandut münasebetleri adını vermişti... Prenses ve izbandut!...

Bu münasebet şöyle başlamıştı: Nasıl başladığını anlatmak kolay... Fakat Papatya'nın çevresinin tepkisini tarif güç. Hiç işine karıştırmıyan Papatyanın muhiti topyekûn seferber olmuş, karşısına duvar gibi dikilmişti. Papatya da bir duvardı onların karşısında. Ne duvarı?... Kaleydi, kale! Belki hata ettiğin bilmeseydi o kadar kaleleşmiyecekti. Son ayırma teşebbüsü de şöyle oldu: Bu münasebetten daha rahat bahsetmek için evvelâ engelleri süpürüyoruz, Papatyanin onları elinin tersiyle süpürdüğü gibi...

Genç kadının önüne pembe bağlı bir mektup destesi küt diye atıldı. Umursamaz haliyle tepeden tepeden baktı o:

— «Zarf gustosuz, seviyesiz» dedi.

— «İçindeki daha da seviyesiz.»

— «Nedir bunlar?»

— «Sevgili dostun Kürt Mahmuda Almanyadan gelme mektuplar...»

— «Bana ne?»

— «Bir tanesini oku yeter.»

— «Niye bu kadar birlikle çalışıyorsunuz dostluğumuzu yıkmak için?»

Yaşlı ve yakışıklı adam bir an durdu:

— «Papatya, dedi, sen bir kıymetsin. Bu memlekette senin gibi üç kişi yok! Biz sana sıradan insan muamelesi yapılmasına razı değiliz. Bütün aksiliklerine rağmen seni tepemizde taşıyoruz. Bütün siyasî, idarî, aile reisi hüviyetimi ayaklarının dibine seve seve sererim. Bu adamdan uzaklaş. Sen bir kıymetsin Papatya.»

— «Seçin şu mektuplardan en keyfinize gideni de okuyayım.»

— «Seçmeğe ihtiyaç yok, hepsi birbirinden âdi...»

Papatya isteksiz isteksiz, gelişi güzel bir mektup seçti ve açar açmaz:

— «A... aaaa... Bu da nesi?» diye bağırdı, kıpkırmızı kesilerek. Mektubun altında, hasta bir muhayyelenin beceriksiz bir ele çizdirmiş olduğu resimler vardı, hani müstehçen diye adlandırılan...

— «Oku Papatya...»

...Papatya bir iki satıra hayretle büyüyen bakışlar attı:

— «Okuyamıyorum» dedi...

— «Bu kadar pespayesini hiç gördün mü?»

Papatya başını öne eğdi ve cevap vermedi. Ama çok kadınca söz etti susmaktan silkinince:

— «Bunlar, benden evveldi.» dedi.

— «Evvelini sonrasını düşünme, sen seviyeye bak. Seviye değişmez ki... O mektupların ayarında mektup yazılmış ki, cevap o ayarda gelmiş... Senin kendini mahvetmene müsaade etmiyeceğim!»

— «Bu... Bu paçavraları nereden temin ettiniz?»

— «Her sırrı sana nasıl söyliyeyim?»

— «Beni rahat bırakamaz mısınız?»

— «Eğer bu münasebet kesilmezse zorla mani olurum...»

— «Zaten kesik.»

— «Hissinde de öyle olmalı. Sana ciddî söylüyorum, seni kıpırdat mam.» Bak Papatya, sana bu tipleri anlatayım. Senin gönlünün efendisi avukat değil mi?»

(Arkası var)

Olmaz!

Dört yaşındaki küçük Susie köpeğini çok seviyordu:

— Ben büyüdüğüm zaman, köpeğimle evleneceğim, dedi.

Ondan bir yaş büyük ablası itiraz etti:

— Olmaz, köpekleri kiliseye almazlar, nasıl evleneceksin?!..

Nerdeler?

Luna Parkın sihirbazına bir seyircisi soruyordu:

— Her zaman testere ile ikiye böldüğünüz cici karınız bu sene neredeler?

Sihirbaz cevap verdi:

— Miami ve Los Angelis'dalar!..

Biraz sabır

Genç ve âşık bir çift, çok kalabalık bir otobüse binmişlerdi. Genç adam, küçük bir aralık gördü:

— Sevgilim, dedi; şuraya sıkışamaz mıyız acaba?

Genç kız kıpkırmızı oldu:

— Oh John, eve kadar sabredemez misin?

Düzeltme!

Mr. C. anlatıyordu:

— Duydunuz mu Mg. H. Chicago'da bir haftada tam 500000 dolar kazanmış!

Mr. S. arkadaşı Mr. W'ye seslenir:

— Haberin var mı Mr. H. Chicago'da bir haftada 50000 dolar kazanmış

Mr. W.

— Var, var; der! Yalnız bu haberde biraz yanlışlık olmuş Chicago'da değil, Toledo'da, 50 bin dolar değil, 5000 dolar, bir haftada değil, bir günde kazanmış değil de kaybetmiş!

Yükseklik

Dr. Harry Robert İskenderiyede lüks bir lokantada yemek yedi ve hesabı istedi; tetkik ettikten sonra, garson kıza sordu:

— Affedersiniz, o boynunuzdaki kırmızı şey nedir?

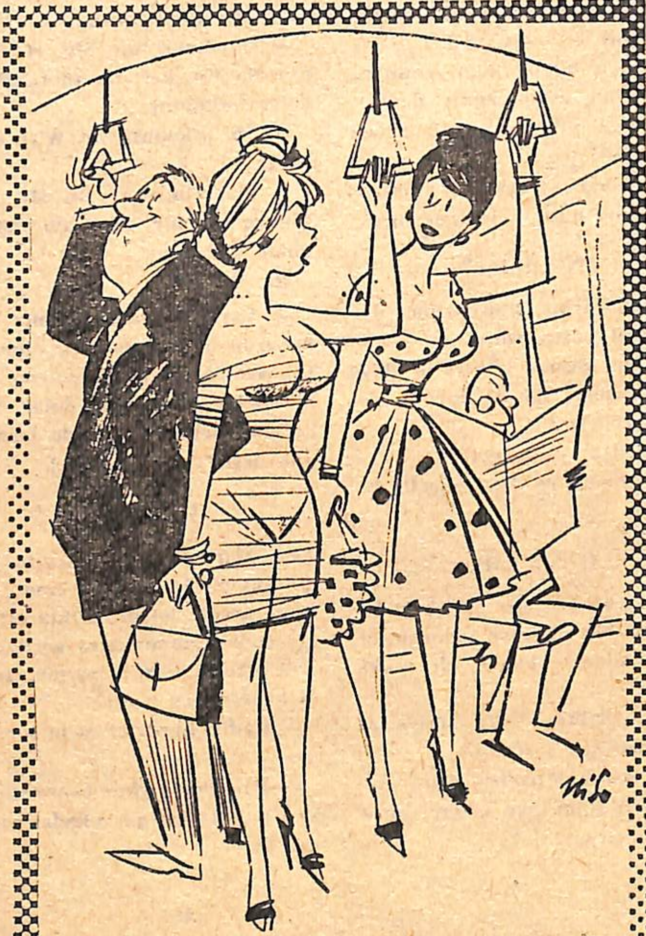
— Kadife kurdele; niçin sordunuz?

— Ben jartiyeriniz sanmıştım; zira burada her şey okadar yüksek ki...

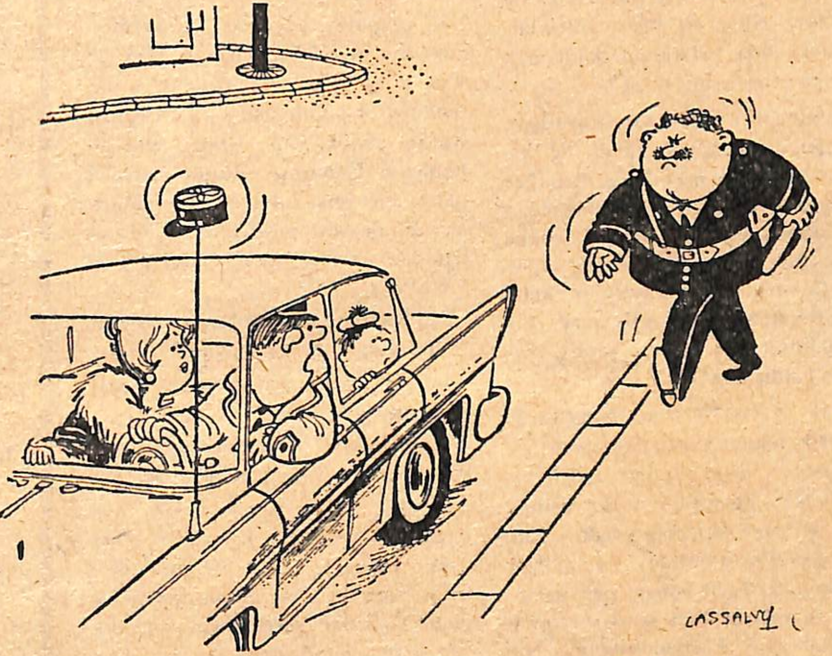
Apaş — Ateşine yanayım abi!...

Dünya Karikatürleri

KIZ — SON DURAĞA KADAR SABREDECEĞİM... BAKALIM NE KADAR İLERİ GİDECEK?
ERKEK — SON DURAĞA KADAR...

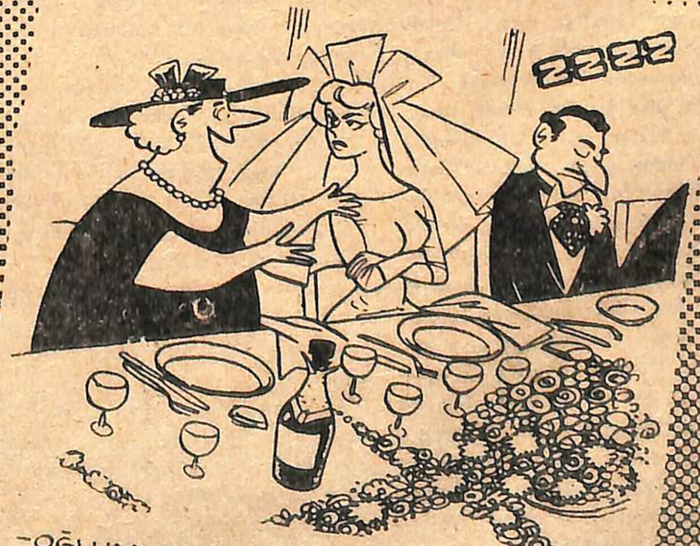
— EĞER BU BİR ŞAHESERSE, BEN BİR ŞAHESERLE EVLİYİM...

— DUUUR!..
— YİNE NE KABAHAT İŞLEDİK?..

— BEN SALLANIP DÜŞTÜM MÜ; SARHOŞ... KABİNE SALLANIP DÜŞTÜ MÜ; DEMOKRASİ!..

— OĞLUMUN ÂDETİDİR, YEMEKTEN SONRA BİRAZ ŞEKERLEME YAPAR..

Yusuf Ziya Ortaç'ın kitapları:

★

Bir Varmış Bir Yokmuş:

PORTRELER

Mevcudu Kalmamıştır.

★

Gün Doğmadan!

Güzel Türkçenin en güzel kitabı.

PEK AZ KALMIŞTIR.
FİATI 5 LİRA

★

G Ö Ç

Bizim Romanımız basılıyor.

Ç A Ğ R I

Aylık Fikir ve Sanat Dergisi
4. Yayın Yılında

ÇIKARAN:
FEYZİ HALICI

15 lira gönderip, yıllık abone olan her okuyucumuza 12 lira tutarında K İ T A P armağan ediyoruz.

Edgar Allan Poe'nun şâhane A N N I E şiiri Çağrı'nın 36. sayısında

Abone olmakta acele ediniz.

Müracaat: Çağrı P. K. 99 KONYA

FONO

Correspondence Institute

MUHABEREYLE ÖĞRETİM ENSTİTÜSÜ

Metodu ile sizde kendi kendinize istediğiniz yabancı dili öğrenebilirsiniz izahlı broşürümüzü isteyiniz.

İNGİLİZCE
FRANSIZCA-ALMANCA

Adres: FONO Beyoğlu - İstanbul

Akbaba

Profesör — Ben atomdan da kuvvetli bir bomba keşfettim ama çok geç !

— İl Travaso —